

RAPORT DE ACTIVITATE

2016

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2017

INTRODUCERE

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

ADR Centru există pentru a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei. Înființată prin Legea 151/1998, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează în temeiul Legii 315 / 2004 privind dezvoltarea regională în România. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanți ai municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Prin ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile ne-guvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa Fondul European pentru Dezvoltare Regională pentru finanțarea, prin Programul Operațional Regional 2007-2013 și 2014-2020 și Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013, a investițiilor din sectorul productiv, transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate.

Principalele activități ale ADR Centru sunt axate pe atribuțiile care-i sunt conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare elaborate la nivel regional;
- ✚ Gestionarea, ca și autoritate de implementare sau ca organism intermediar, a fondurilor alocate Regiunii din fondurile Uniunii Europene, din bugetul național sau din alte surse de finanțare;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

În cursul anului 2016 activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe următoarele aspecte:

- ✚ Elaborarea Documentului Cadru Regional privind specializarea inteligentă pentru implementarea Axei prioritare 1 a POR 2014-2020, elaborarea de studii și analize sectoriale la nivel regional și dezvoltarea portofoliului de proiecte regional.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Implementarea unor domenii din Axa prioritară 1 și 3 a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Inițierea activității de promovare investițională a Regiunii Centru.

Capitolul I - Planificarea dezvoltării

Obiectivul general al acestui domeniu al planificării îl constituie realizarea activităților specifice procesului de planificare regională, în vederea sprijinirii implementării, monitorizării și actualizării Planului de Dezvoltare Regională (PDR) 2014-2020 și crearea unor legături cât mai strânse cu programele operaționale sectoriale și integrarea lor în planurile și programele naționale și regionale.

Activitățile specifice procesului de planificare și programare regională în cursul anului 2016 au vizat, în principal:

- ✚ Elaborarea în parteneriat a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Concept Note), precum și implementarea și actualizarea Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă (RIS3);
- ✚ Constituirea Consorțiului Regional de Inovare Centru (CRI) ca structură partenerială având ca atribuții principale avizarea Concept Note-ului regional și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3);
- ✚ Elaborarea studiului „Situția forței de muncă în Regiunea Centru și nevoile de dezvoltare ale sistemului de formare profesională”;
- ✚ Elaborarea Studiului intitulat ”Impactul schimbărilor climatice asupra comunităților din Regiunea Centru”;
- ✚ Actualizarea portofoliului regional de proiecte.

1. Elaborarea Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Concept Note)

Contextul național

Programul Operațional Regional 2014-2020 (POR) finanțează în cadrul Axei prioritare 1 – promovarea transferului tehnologic. Investițiile prevăzute vor urmări consolidarea specializării rezultate la nivel local și regional, pentru a se asigura o valorificare eficientă a avantajelor comparative, în funcție de resursele naturale și de alți factori favorabili pentru realizarea unui transfer mai intens al rezultatelor cercetării în aplicații comerciale inovative, conform obiectivului Strategiei Europa 2020 privind dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare. Conform POR 2014-2020, nevoile de dezvoltare specific regionale, sunt avute în vedere astfel:

- ✚ **pentru regiunile care au elaborat și validat o strategie regională de specializare inteligentă (RIS3), vor fi sprijinite domeniile specifice identificate în aceste documente programatice**, cu condiția ca Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI) să preia aceste domenii, ca urmare a confirmării lor în cadrul procesului de descoperire antreprenorială.
- ✚ pentru celelalte regiuni rămân valabile domeniile naționale identificate în SNCDI, cu posibilitatea de actualizare a acestora cu cele din viitoarele RIS 3.

În cadrul procesului de negociere cu Comisia Europeană s-a agreat necesitatea realizării unui **Document Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare**

Inteligentă – denumit în continuare document cadru regional (Concept Note) care va fundamenta implementarea la nivel regional a Axei Prioritare 1 a POR 2014-2020. În consecință, fiecare dintre cele șapte regiuni de dezvoltare eligibile pentru finanțare din AP 1 are obligația de a elabora documentul cadru regional, document ce va fi realizat pe baza unei metodologii orientative elaborate de către MDRAP. Pentru regiunile care au deja aprobată Strategia Regională de Specializare Inteligentă (RIS3), cum este cazul Regiunii Centru, documentul cadru regional va reflecta, în rezumat, prevederile RIS3 și va include concluzii privind localizarea, sectoarele economice și tipurile de servicii pentru care s-ar putea obține finanțare de către entitățile de transfer tehnologic și de către IMM-urile care pot implementa un rezultat al transferului tehnologic.

Activitatea de elaborare a Concept Note la nivelul Regiunii Centru

La nivelul Regiunii Centru, procesul de elaborare a Concept Note-ului a demarat în luna iunie 2016, pornind de la **Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2014-2020 (RIS3)**. Acest document strategic regional realizat printr-un parteneriat coordonat de ADR Centru și aprobat la data de 18 martie 2015 de către CDR Centru este structurat pe 5 direcții care cuprind, în total, 19 priorități. Cele 5 direcții ale Strategiei sunt:

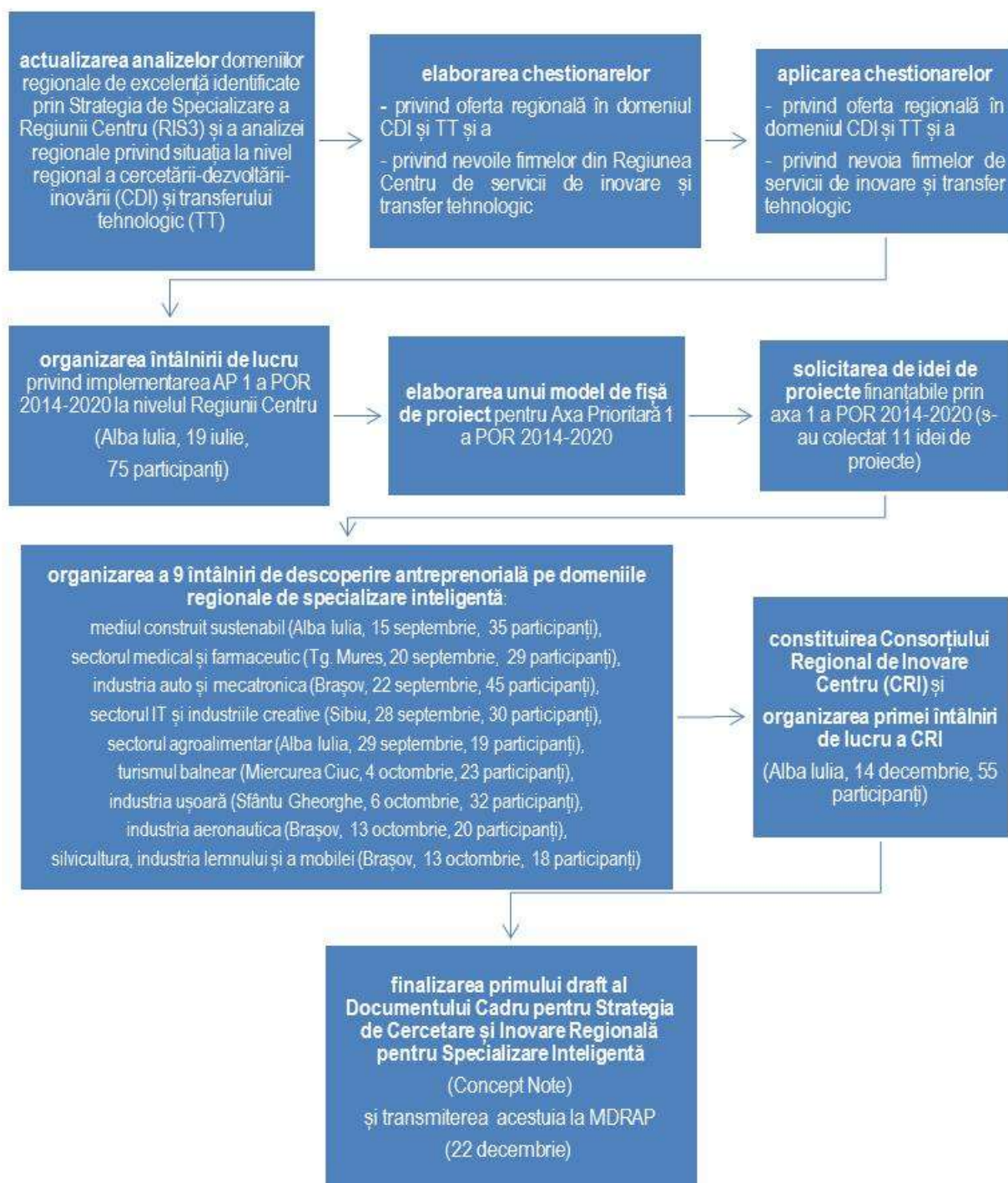
- *Construirea unei culturi economice a inovării (I)*
- *Cercetarea în sprijinul afacerilor regionale (II)*
- *Domenii de excelență pentru o dezvoltare inteligentă (III)*
- *Competențe profesionale pentru o economie bazată pe cunoaștere (IV)*
- *Cooperare interregională la nivel european (V)*

Direcțiile strategice I, II și V sunt direcții orizontale și se adresează întregului spectru economic, în timp ce direcțiile III și IV vizează strict domeniile de excelență regională. **Domeniile de excelență identificate la nivel regional și analizate în cadrul RIS3** sunt:

○ <i>sectorul agroalimentar</i>	○ <i>industria aeronautică</i>
○ <i>industria auto și mecatronica</i>	○ <i>sectorul medical și farmaceutic</i>
○ <i>silvicultura, industria lemnului și a mobilei</i>	○ <i>turismul balnear</i>
○ <i>sectorul IT și industriile creative</i>	○ <i>mediul construit sustenabil</i>
○ <i>industria textilă și de confecții</i>	

Respectând cerințele Metodologiei de elaborare a Documentului Cadru Regional (Concept Note) transmise de către MDRAP în luna iunie, activitatea ADR Centru în a doua jumătate a anului 2016 s-a concentrat pe actualizarea și aprofundarea **analizelor sectoriale și analizelor privind oferta și cererea** regională în domeniul CDI și transferului tehnologic, pe activarea **mecanismului regional de descoperire antreprenorială** și constituirea **Consortiului Regional de Inovare (CRI)**. Ca urmare a întâlnirilor de descoperire antreprenorială a fost identificat un nou subdomeniu de specializare – cel al industriei pielăriei și încălțămintei care a fost inclus în domeniul extins al

industrii ușoare. Principalele activități desfășurate în această perioadă de către ADR Centru în vederea elaborării Concept Note au fost:

Odată cu elaborarea Concept Note-ului regional s-au creat și premisele actualizării Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. Acest proces a inclus pe lângă actualizarea datelor incluse în document și o validare a domeniilor de specializare inteligentă identificate la nivel regional prin folosirea procesului de descoperire antreprenorială.

Pe lângă actualizarea și dezvoltarea procesului de specializare inteligentă de la nivel regional, în cursul anului 2016 s-a încercat și identificarea de instrumente care să sprijine procesul de

implementare a specializării inteligente la nivel regional. Astfel la nivel european Comisia Europeană a dezvoltat, prin intermediul Joint Research Center (JRC) – Centrul Comun de Cercetare, noi instrumente care să vină în sprijinul regiunilor europene în vederea implementării măsurilor incluse în RIS3. Semnalul transmis de Comisia Europeană a fost decisiv: Specializarea Inteligentă este aici pentru a rămâne. În concepția CE, noua paradigmă presupune concentrarea eforturilor pe un număr ambițios dar realist de priorități (nișe sau activități) care, abordate prin Strategia de Specializare Inteligentă, sunt de așteptat să întărească sistemul de cercetare – inovare, să maximizeze fluxul de cunoaștere, precum și absorbția, utilizarea și difuzarea beneficiilor inovării în economie. Prin integrarea voluntară în Lanțul Global de Valoare (odată identificat) se poate evita duplicarea investițiilor publice în CDI și TT.

Platforma de specializare inteligentă dezvoltată de JRC își concentrează o parte din activități pe interconectarea ecosistemelor și actorilor regionali prin mecanisme suport care să sprijine fluxul de cunoaștere interregional, integrarea în lanțuri valorice pe tot cuprinsul Pieței Unice, reducerea riscului de investiții pentru actorii economici, utilizarea avansată a infrastructurilor de CDI și TT existente, orientarea

investițiilor publice și private către acele infrastructuri de CDI și TT care lipsesc, orientarea spre exterior în identificarea de resurse de cunoaștere, tehnologice și de cercetare. Specializarea Inteligentă este considerată o schimbare de paradigmă în investițiile europene în CDI deoarece are în vizor susținerea cercetării adresată nevoilor segmentului antreprenorial, o mai clară prioritizare, care să rezulte dintr-un proces interactiv pornit de la baza spre vârf, prin concentrarea de resurse pentru atingerea unei mase critice și accelerarea preluării ideilor, inclusiv prin construcția cooperării interregionale.

Procesul concret de implementare, așa cum a fost conceput de CE, presupune parcurgerea următorilor pași:

- 1 • **Identificarea competențelor și alăturarea oportunităților de business**
- 2 • **Cooperare Industrială și design de proiecte**
- 3 • **Plan de afaceri și mix de finanțare**
- 4 • **Proiecte de investiții:**
 - proiecte demonstrative,
 - linii pilot,
 - grupuri de proiecte mici,
 - proiecte mari trans-regionale,
 - proiecte individuale mari

Contribuția CE la acest proces se concretizează, în faza de construcție, prin resursele puse la dispoziție prin Direcțiile Generale implicate și alte platforme și organizații de la nivel european - DG REGIO, DG GROWTH, DG AGRI, DG RTD, DG ENER, DG CNECT, JRC, European Cluster Collaboration Platform, Jaspers, EEN, Observatorul KET's, iar în faza de finanțare prin Horizon 2020, COSME, INTERREG, Programele Operaționale, Programele naționale, Banca Europeană de Investiții, Fondul European de Investiții, Planul Junkers.

În acest sens JRC a lansat 3 platforme de specializare inteligentă:

- Platforma Modernizare Industrială
- Platforma Agro-alimentară
- Platforma Energie

Toate cele trei platforme includ inițiative care se potrivesc domeniilor de specializare inteligentă de la nivel regional, de aceea este necesară alinierea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru cu platformele și ariile tematice promovate de JRC. Această aliniere are vocația de a deschide accesul la instrumente de sprijin, inclusiv financiar, atât pentru antreprenorii din regiune cât și pentru infrastructura de cercetare – dezvoltare – inovare și transfer tehnologic.

ADR Centru a identificat, la finalul anului 2016, o serie de acțiuni pe care le consideră necesare pentru asigurarea participării la noua paradigmă a Specializării Inteligente și a căror punere în practică va demara în anul 2017, după consultarea și cu sprijinul Consorțiului Regional de Inovare:

Atât versiunea de lucru a Concept Note-ului cât și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2014-2020 pot fi consultate pe pagina oficială de web a ADR Centru www.adrcentru.ro, la secțiunea Dezvoltare Regională.

2. Constituirea Consorțiului Regional de Inovare "Centru"

Consorțiul Regional de Inovare Centru (CRI) este o structură consultativă, fără personalitate juridică, coordonat de către ADR și care are rol atât în avizarea Documentului Cadru, realizarea portofoliului de proiecte aferent, pe baza scrisorilor de intenție, cât și în monitorizarea strategiei de specializare inteligentă de la nivel regional. Componenta CRI Centru a fost aprobată prin Hotărârea CDR Centru nr. 25/22.11.2016. CRI Centru este compus din 38 de entități, reprezentanți din 4 categorii de actori de la nivel regional: administrație, mediul academic și de cercetare, inclusiv structurile de transfer tehnologic, societatea civilă și mediul de afaceri, după cum urmează:

- 9 reprezentanți de la APL și 1 serviciu public
- 8 reprezentanți de la Universități și un institut de cercetare

- 8 reprezentanți clustere
- 6 reprezentanți ONG-uri, aici avem camere de comerț, asociație patronală, asociații de dezvoltare
- 5 reprezentanți firme
- 2 entități de transfer tehnologic

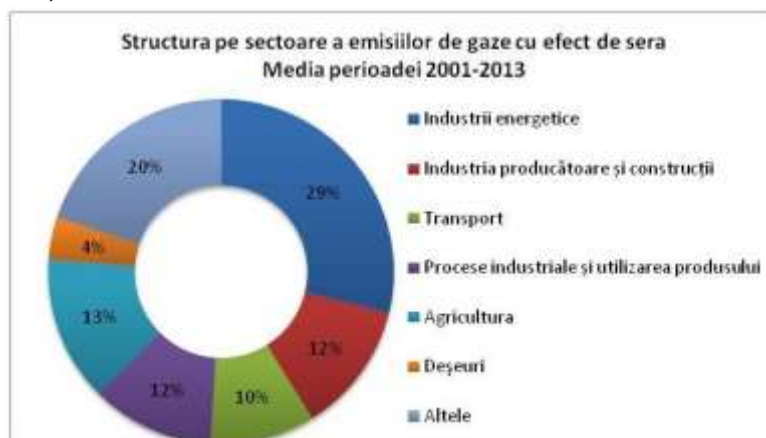
La cele 38 de entități se adaugă și 2 reprezentanți ai ADR Centru ca structură care coordonează acest for regional. În data de 14 decembrie 2016 s-a desfășurat la Alba Iulia ședința de constituire a **Consortiului Regional de Inovare "Centru"**, la care au participat 55 persoane, majoritatea acestora fiind reprezentanții desemnați de către 34 organizații cu statut de membru al CRI. În prima parte a întâlnirii, membrii CRI au aprobat statutul și componența CRI Centru. Partea a doua a evenimentului a inclus prezentări ale unor teme de interes pentru participanți: conceptul de specializare inteligentă la nivel european, versiunea de lucru a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Concept Note) elaborată de către ADR Centru, Axa 1 a POR 2014-2020, corelarea domeniilor din RIS3 cu cele din Strategia Națională de Cercetare-Dezvoltare-Inovare 2014-2020 (SNCDI). În cadrul dezbaterilor pe marginea draftului Documentului Cadru Regional au fost formulate și aprobate de către plenul CRI propuneri de îmbunătățire a documentului și s-a stabilit ca data de 16 ianuarie 2017 să fie termenul limită de transmitere la ADR Centru a altor observații și propuneri de modificare a draftului.

3. Realizarea Studiului privind impactul schimbărilor climatice asupra comunităților din Regiunea Centru

Prin elaborarea studiului regional intitulat „Impactul schimbărilor climatice asupra comunităților din Regiunea Centru”, ADR Centru încearcă să **contribuie la creșterea nivelului de conștientizare și sensibilizare a forurilor decizionale și a publicului** din regiunea noastră în ce privește problematica schimbărilor climatice.

Primele capitole ale studiului prezintă principalele cauze naturale și antropice care stau la baza modificărilor climatice la nivel mondial și efectele cu cel mai mare impact care sunt generate de încălzirea globală. Apoi, sunt trecute în revistă acordurile internaționale și legislația adoptată la nivel național și european care vizează limitarea schimbărilor

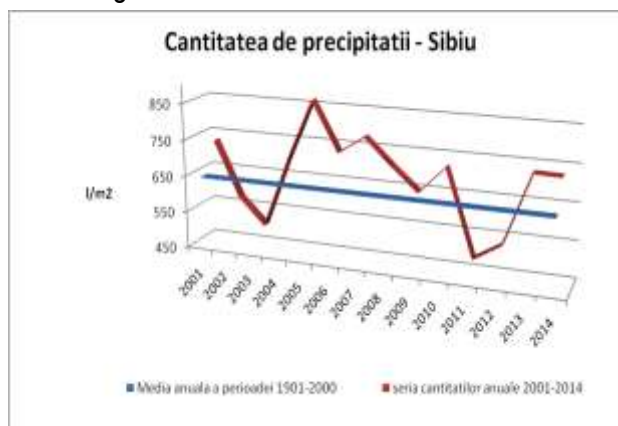
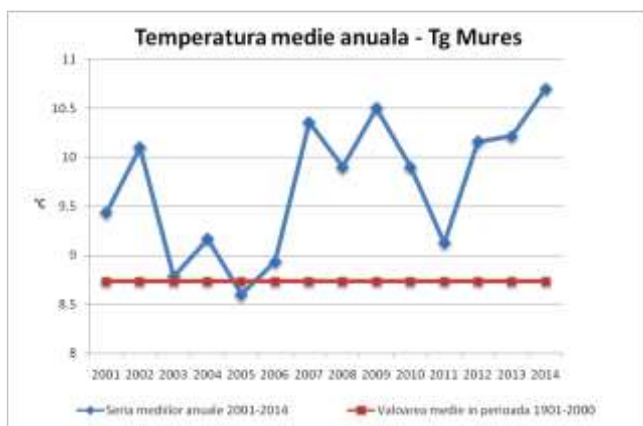

climatice și adaptarea la efectele generate de încălzirea globală, inclusiv programele europene în acest domeniu cu o importantă alocare financiară. Europa se află de mult timp în prima linie a campaniei împotriva schimbărilor climatice, iar legislația comunitară în domeniu este foarte

elaborată și cuprinzătoare și se sprijină pe o alocare financiară considerabilă prin programe speciale care includ o paletă diversă de măsuri ce vizează reducerea emisiilor de carbon și permit accelerarea tranziției spre o economie cu emisii reduse de carbon. Doar în ultimii ani au fost adoptate Pachetul privind climatul și energia 2020, Cadrul pentru climat și energie 2030, Sistemul de tranzacționare a emisiilor de carbon și alte politici ce au ca scop reducerea impactului activităților umane asupra climei. Statele membre ale UE au convenit ca minim 20% din bugetul de aproape 1000 miliarde euro al Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 să fie destinat proiectelor și acțiunilor cu relevanță climatică, această alocare fiind de cca 3 ori mai ridicată comparativ cu alocările UE din perioada 2007-2013 pentru reducerea impactului asupra climei și adaptarea la schimbările climatice.

Partea centrală a studiului este dedicată analizei schimbărilor climatice la nivelul Regiunii Centru, iar în acest sens este prezentată evoluția în ultimii 15 ani a celor doi parametri climatici semnificativi - temperatura medie anuală și cantitatea anuală de precipitații - comparativ cu media multianuală a celor 2 parametri în perioada 1901-2000.

Analiza acestor date arată că la nivelul Regiunii Centru asistăm la o **modificare vizibilă a climei**, iar răspunsul comunităților din regiunea noastră trebuie urgentat.

Analiza șirurilor valorilor temperaturii medii a aerului, realizată la 2 stații meteorologice din Regiunea Centru (Sibiu și Tîrgu Mureș) a pus în evidență schimbări semnificative în regimul climatic la nivelul regiunii. Din datele multianuale ale perioadei 1901-2000 rezultă că temperatura medie anuală înregistrată atât la stația Sibiu cât și la stația Tîrgu Mureș a fost 8,7 grade Celsius. Față de această valoare, temperaturile anuale au înregistrat o creștere sensibilă, mediile anilor 2001-2014 ajungând la o valoare mai mare cu 0,9 grade Celsius la stația Sibiu și cu 1 grad Celsius la stația Tîrgu Mureș. Deși mediile pluviometrice anuale nu înregistrează diferențe semnificative față de perioada de referință 1901-2000, se observă modificări importante ale seriilor cronologice aferente precipitațiilor căzute (fie deficite în anumite intervale, fie cantități mari de precipitații în perioade scurte de timp).

Ultimele două capitole ale studiului tratează **abordările politice la nivel regional** privind problematica schimbărilor climatice (PDR Centru, RIS3 dar și altele) și bunele practici ale comunităților din Regiunea Centru privind combaterea schimbărilor climatice (adoptarea și implementarea PAED-urilor și PAEDC-urilor, diversele proiecte finanțate prin POR, POIM sau prin PNDR, Programul Casa Verde). Abordarea integrată a combaterii schimbărilor climatice și a măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice constituie una din prioritățile Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (Domeniul strategic 3. Protecția mediului înconjurător,

creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie). Un alt instrument politic la nivel regional care include problematica schimbărilor climatice este Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2014-2020 (RIS3). Măsurile specifice combaterii schimbărilor climatice se regăsesc atât în cadrul primei direcții a RIS3 cât și în cadrul celei de-a treia direcții strategice. În același timp, Strategia identifică „mediul construit sustenabil” ca unul dintre domeniile regionale de excelență, recunoscând astfel potențialul de dezvoltare în acest domeniu. La nivel local, prin aderarea la „Convenția Primarilor”, 23 comunități urbane și rurale din Regiunea Centru s-au angajat să-și reducă emisiile de CO₂ cu cel puțin 40% până în 2030 și să adopte o abordare pragmatică în ceea ce privește atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea pe baza unor acțiuni și proiecte integrate în așa numitele Planuri de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PAEDC-uri).

Studiul „Impactul schimbărilor climatice asupra comunităților din Regiunea Centru” poate fi consultat pe pagina oficială de web a ADR Centru www.adrcentru.ro, la secțiunea *Dezvoltare Regională*.

4. Elaborarea studiului „Situția forței de muncă în Regiunea Centru și nevoile de dezvoltare ale sistemului de formare profesională”

Pornind de la analiza datelor statistice din ultimii 10-15 ani în privința ocupării și a educației profesionale și prezentând aspecte importante de natură cantitativă și calitativă rezultate din centralizarea răspunsurilor obținute în cadrul unei cercetări sociologice desfășurate în rândul angajatorilor privați din Regiunea Centru, studiul intitulat „**Situția forței de muncă în Regiunea Centru și nevoile de dezvoltare ale sistemului de formare profesională**” pune în evidență legătura intrinsecă între domeniul educației și cel al ocupării și modul în care această relație a evoluat după anul 2000.

Regiunea Centru se confruntă cu o **rată relativ ridicată a șomajului** (conform datelor statistice, rata șomajului, definită conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii, era de 9,3% în anul 2014, plasând Regiunea Centru pe a 3-a poziție la nivel național) atât în perioadele de recesiune cât și în perioadele de creștere economică, indicând faptul că avem de-a face cu un **nivel relativ ridicat al șomajului structural**, iar cauza principală a șomajului structural este **neconcordanța între oferta de forță de muncă și oferta de locuri de muncă disponibile**

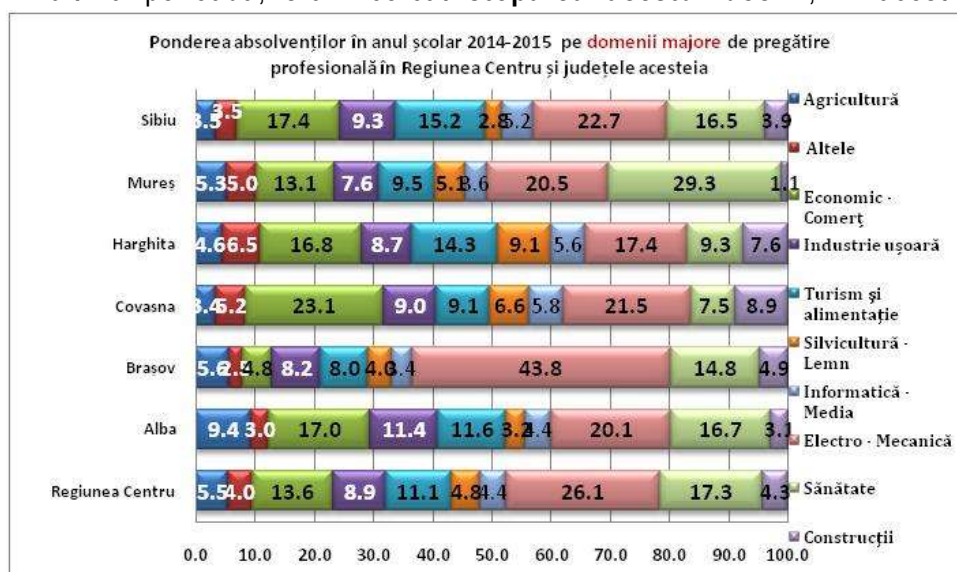
(“skills gap”). Dispariția unor mari întreprinderi care ofereau mii de locuri de muncă înainte de 1989 se resimte chiar și în prezent în multe orașe mici ale Regiunii Centru. Pe de altă parte, tinerii se numără printre categoriile sociale cel mai puternic afectate de șomaj în Uniunea Europeană. Datele statistice privind ocuparea și șomajul arată că tinerii din regiunea noastră își găsesc mai greu un

loc de muncă. Conform Eurostat, **în anul 2015, rata șomajului în rândul populației de 15-29 ani din Regiunea Centru se ridică la 17,1%**, regiunea noastră ocupând locul al 4-lea la nivel național în ce privește valoarea acestui indicator. Paradoxal, angajatorii găsesc din ce în ce mai greu forță de muncă specializată. În mod evident, această situație are drept principală cauză neconcordanța între ceea ce oferă ca rezultate sistemul de pregătire profesională și profesiile și specializările cerute de piața muncii. Discrepanțele despre care vorbim sunt atât de natură cantitativă, reflectându-se într-un dezechilibru structural între cererea și oferta de pe piața muncii, cât și de natură calitativă, și aici avem în vedere nivelul de pregătire profesională considerat necorespunzător de către angajatori în cazul unui număr important de tineri absolvenți.

În perioada postdecembristă **învățământul profesional din România a înregistrat un declin** evident la toate nivelurile sale, începând de la pierderea interesului pentru acest tip de învățământ și terminând cu degradarea infrastructurii fizice. Reformele în domeniul formării profesionale aplicate după 1989 nu au fost întotdeauna ancorate în realitățile economice și nu au avut coerența necesară unui domeniu cheie care orientează și asigură dezvoltarea economică pe termen mediu și lung. În consecință, rezultatele evoluțiilor din sistemul educațional românesc au început să fie din ce în ce mai vizibile în ultimii ani, când tot mai mulți tineri au dificultăți la intrarea pe piața muncii sau sunt nevoiți să practice profesii fără legătură cu studiile absolvite. O deficiență mai veche a sistemului românesc de formare profesională, semnalată atât de către tinerii absolvenți cât și de către angajatori, este cea a ariilor curriculare pentru profilurile tehnologice care nu țin întotdeauna seama de nevoile reale pentru dobândirea competențelor profesionale. De asemenea, o altă problemă a învățământului tehnic și profesional este cea a conținutului depășit al unora dintre materiile tehnice predate. Perioada și calitatea stagiilor efective de practică pe care le realizează elevii și studenții din instituțiile de învățământ tehnic și profesional din România reprezintă un punct slab al sistemului nostru de învățământ. Studiul abordează, de asemenea, situația din punct de vedere statistic a formării profesionale continue în Regiunea Centru și provocările cu care se confruntă regiunea noastră din perspectiva nevoilor de învățare pe parcursul întregii vieți.

În ultima perioadă, s-a încercat **stoparea acestui declin**, în acest scop fiind implementate

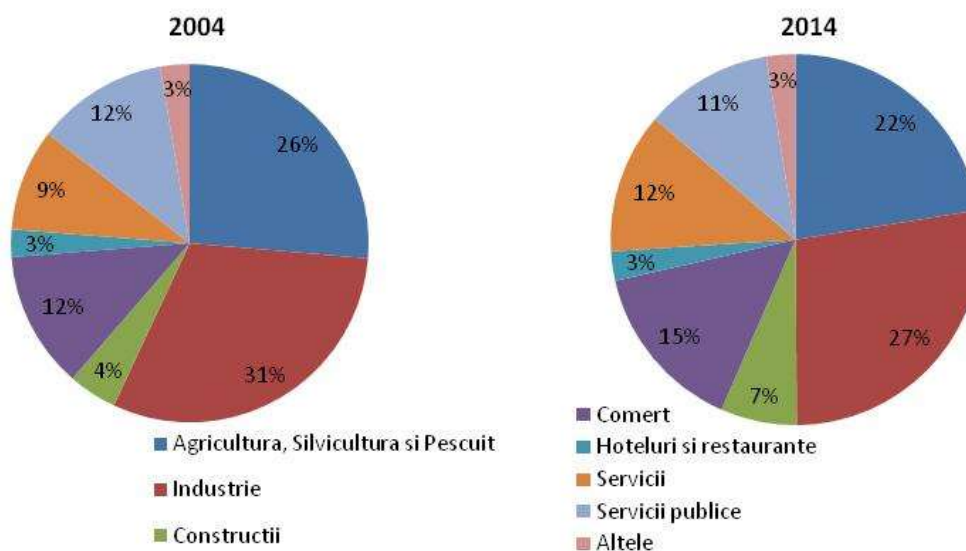
programe prin care au fost alocate fonduri importante, inclusiv fonduri europene pentru modernizarea și dotarea unităților de învățământ profesional. În acest sens, era de așteptat ca Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 să reprezinte un punct de

inflexiune în ceea ce privește abordarea formării profesionale în România, însă impactul la finalul perioadei sale de implementare pare, la o primă evaluare, sub cel dorit și preconizat.

Importanța primordială a educației și a educației profesionale pentru formarea unei societăți armonioase și pentru asigurarea unei dezvoltări economice durabile este astăzi dincolo de orice îndoială și nu e nevoie să mai fie demonstrată. **Dezvoltarea resurselor umane constituie pentru Regiunea Centru o prioritate absolută** a prezentului afirmată în toate documentele programatice. Pentru ca acest deziderat să devină realitate este nevoie însă de o modernizare rapidă a sistemului de educație începând chiar cu modificarea filozofiei actuale de funcționare a sistemului de pregătire profesională prin **reorientarea sa mai puternică spre economie și spre nevoile de azi și cele de mâine ale pieței regionale a forței de muncă**. Această nevoie de schimbare rezultă din însăși dinamica actuală a economiei regionale ce duce la apariția și dezvoltarea de noi domenii economice care creează o cerere de forță de muncă specializată, în timp ce alte activități economice tradiționale înregistrează un inevitabil declin.

Pentru Regiunea Centru sunt importante în perioada imediat următoare **continuarea proceselor de modernizare deja inițiate** – descentralizarea și parteneriatul, dezvoltarea învățământului dual și implicarea reală a mediului de afaceri în educația profesională, - și **replicarea unor modele de succes** - Școala profesională germană. Îmbunătățirea funcționării structurilor consultative pentru învățământul tehnic și profesional și extinderea competențelor acestora ar trebui să determine intensificarea legăturii dintre piața muncii și sistemului de învățământ profesional și să genereze un mecanism de autoreglare a acestuia din urmă pe baza semnalelor primite din piață. În acest mod, se va putea realiza un acord mult mai fin între oferta și cererea pe piața forței de muncă, iar șomajul structural, acea formă de șomaj care afectează cu precădere fostele localități miniere sau monoindustriale ar urma să se diminueze considerabil. În același timp, **domeniile economice cheie** precum industria auto și a prelucrărilor mecanice, aeronautica, ICT, prelucrarea lemnului, industria alimentară și altele **evidențiate în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru** vor putea cunoaște o îmbunătățire semnificativă a competitivității prin îmbunătățirea calității profesionale a forței de muncă. Sectorul agricol al Regiunii Centru, deși implică o numeroasă forță de muncă, în special prin practicarea agriculturii de subzistență, duce lipsă de personal calificat. Creșterea calității profesionale ar determina o creștere a productivității muncii în agricultură și implicit a veniturilor fermierilor, fapt care s-ar răsfrânge în cele din urmă asupra unei categorii mai largi de populație.

Populația ocupată pe activități ale economiei naționale în Regiunea Centru

Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, este o altă direcție de acțiune pentru perioada următoare. Fondurile puse la dispoziție prin **Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU)** și îndeosebi cele disponibile în cadrul Axei Prioritare 2 „Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs, în cadrul Axei Prioritare 3 „Locuri de muncă pentru toți” și în cadrul Axei Prioritare 6 „Educație și competențe” pot contribui semnificativ la îmbunătățirea situației în domeniul pregătirii forței de muncă dacă vor fi concepute și implementate proiecte care să răspundă nevoilor reale ale comunităților. Succesul acestor acțiuni ar face ca Regiunea Centru să atingă într-o perioadă relativ scurtă dezideratul ca **educația să devină** și aici la fel ca în toate regiunile avansate economic și social ale lumii **un vector principal de dezvoltare**.

Studiul „**Situația forței de muncă în Regiunea Centru și nevoile de dezvoltare ale sistemului de formare profesională**” poate fi consultat pe pagina oficială de web a ADR Centru www.adrcentru.ro, la secțiunea *Dezvoltare Regională*.

5. Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte

Luând în considerare faptul că o abordare strategică și un portofoliu de proiecte corespunzător sunt factori cheie în procesul de dezvoltare regională, în paralel cu activitatea de planificare regională a continuat și activitatea de constituire la nivel regional a unui portofoliu de proiecte. Astfel PDR 2014-2020 include un capitol special dedicat acestui aspect, capitolul 10, care cuprinde o sinteză a proiectelor din portofoliu pe domenii prioritare de investiții la nivel regional.

Pe lângă sinteza menționată, la nivel regional există și o bază de date care include proiectele primite de la promotorii regionali și care se adresează îndeplinirii obiectivelor strategice incluse în PDR 2014-2020. Această bază de date se completează permanent. Astfel, la sfârșitul anului 2016, baza de date regională includea un număr de **1359 proiecte cu o valoare totală de 28,28 miliarde lei (6,38 miliarde euro)**, proiecte pe care le-am inclus în cadrul priorităților Strategiei de Dezvoltare a Regiunii. Din cele 1359 de proiecte, 417 de proiecte au putut fi încadrate într-o anumită măsură pe prioritățile de investiții ale POR 2014-2020, varianta aprobată. Valoarea totală a acestor proiecte este de 6,98 miliarde lei (1,57 miliarde euro). Mai jos e prezentată încadrarea proiectelor din portofoliu pe programe operaționale:

Nr.crt	Program Operational	Nr. proiecte	Valoare mil. euro
1	POR	417	1,574.51
2	PNDR	354	850.29
3	PO Competitivitate	20	95.96
4	PO Capacitate Administrativă	6	1.40
5	PO Infrastructura Mare	87	1,641.26
6	PO Capital Uman	8	12.06
7	Nu au putut fi încadrate în cadrul P.O. sau proiecte integrate care vor putea fi finanțate prin mai multe P.O.	441	1,836.08
8	Proiecte care ar fi eligibile pe POR PI 6.1, dar care nu au fost incluse în lista de proiecte prioritare / secundare	26	371.60
Valoare totală		1359	6,383.16

Din perspectiva dezvoltării portofoliului de proiecte în cursul anului 2016 această activitate s-a concentrat mai mult pe partea de identificare și dezvoltare a proiectelor pentru Axa prioritară 1 a POR 2014-2020 privind promovarea transferului tehnologic. Această activitate este și o componentă a procesului de elaborare a Concept Note-ului regional. În acest sens a fost făcută o solicitare de idei de proiecte la posibili beneficiari în cursul lunii ianuarie 2016, solicitare care a fost urmată și de discuții cu cei care au propus idei de proiecte sau care au intenția să propună astfel de idei. În cursul lunii iulie s-a făcut o nouă solicitare de idei de proiecte, idei care au fost discutate și îmbunătățite în cursul lunilor septembrie și octombrie cu promotorii acestora în cadrul întâlnirilor de descoperire antreprenorială. Momentan pe acest domeniu avem un portofoliu de 11 proiecte cu o valoare aproximativă de 48 milioane euro.

De asemenea, în cursul anului 2016 au avut loc o serie de discuții cu promotorii de proiecte de la nivel regional, la solicitarea acestora, mai ales în ce privește pregătirea proiectelor existente în portofoliu regional în vederea depunerii acestora pe POR 2014-2020 sau în situația în care acestea nu pot primi finanțare pe POR pentru găsirea de surse alternative de finanțare.

Capitolul II - Implementarea Programului Operațional Regional, REGIO 2007-2013

Programul Operațional Regional 2007-2013 este primul program operațional regional post aderare implementat în România. Acesta a avut ca obiectiv strategic *sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci*. ADR Centru a fost Organism Intermediar pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru.

În cursul anului 2016 a avut loc închiderea POR 2007-2013, Program ce a avut alocat la nivel național 3,966 miliarde de euro din FEDR. La acestea se adaugă contribuția națională (publică și privată), alocarea totală la nivel național prin POR fiind de 4,456 miliarde de euro.

În următorii 5 ani are loc monitorizarea durabilității Programului și a proiectelor aferente.

Regiunea Centru a avut alocat un buget de 470,61 mil euro din care 407,66 mil euro de la FEDR.

Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a acestui program, la nivel regional, s-au depus de către autoritățile publice locale, ONG-uri și firme private din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, 1200 de proiecte, cu o valoare totală de peste 1,75 miliarde de euro.

În cursul anului 2016 Organismul Intermediar pentru POR din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele activități în ceea ce privește implementarea POR 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru:

1. Activități de informare și publicitate la nivel regional.

Activitățile de informare și publicitate privind **REGIO 2007-2013**, s-au axat exclusiv pe prezentarea impactului finanțărilor atrase în Regiune și au vizat aspecte referitoare la închiderea programului la nivel regional. În acest context s-au derulat activități de informare în mediul on-line, prin organizarea de seminarii, prin acordarea de răspunsuri la solicitări de informații, precum și prin distribuirea unor materiale promoționale. De asemenea, în perioada de raportare s-a realizat translatarea, în cadrul noului site www.regio-adrcentru.ro, de pe formatul informațional destinat perioadei 2007-2013 pe noul layout care cuprinde interfața dedicată POR 2014-2020 și care a fost constant îmbunătățită în perioada de referință. Alte activități de informare au constatat în:

- + Distribuirea a aproximativ 2.120 materiale de informare și promovare, din care 250 publicații editate de AM POR, la care s-au adăugat circa 1.870 de publicații editate de ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2007-2013, precum și peste 770 obiecte promoționale realizate de ADR Centru.
- + Acordarea a 42 de **avize** asupra materialelor de informare și publicitate ale beneficiarilor de finanțare 2007-2013.
- + Întocmirea Raportului anual 2015 privind implementarea Planului de Comunicare pe POR 2007-2013 și transmiterea acestuia la AMPOR în data de 15 ianuarie 2016.

2. Monitorizarea implementării proiectelor contractate la nivel regional

În ceea ce privește activitatea de implementare a proiectelor contractate în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, în cursul anului 2016 s-au realizat următoarele activități:

- + Verificarea cererilor de rambursare depuse de beneficiarii de proiecte POR:
 - o 81 cereri de rambursare verificate și transmise la AMPOR
 - o 76 rapoarte de vizită întocmite aferente cererilor de rambursare finale
 - o 1 raport întocmit privind fluxurile previzionate pentru acordarea pre-finanțării și a rambursării - transmis la AMPOR.
- + Verificarea dosarelor de achiziții: 58 dosare de achiziții verificate și transmise la AM POR.

- + Introducerea în SMIS a informațiilor privind cererile de rambursare: 81 de cereri de rambursare;
- + Actualizarea manualului de proceduri interne aferent activității de verificare financiară;
- + Introducerea în SMIS a actelor de control, emise de AMPOR în vederea evidențierii cheltuielilor neeligibile/corecțiilor financiare pentru raportarea ultimei Declarații de cheltuieli aferente Programului POR 2007-2013
- + Efectuarea vizitelor trimestriale de monitorizare pe teren a proiectelor aflate în implementare: 124 vizite
- + Efectuarea vizitelor speciale de monitorizare pentru proiectele cu risc de nefinalizare până la data de 30.06.2016: 90 vizite
- + Verificarea rapoartelor de progres ale beneficiarilor: 382 rapoarte verificate;
- + Procesarea solicitărilor de modificare a contractelor de finanțare încheiate cu beneficiarii: 31 solicitări de modificare;
- + Întocmire de acte adiționale la contractele de finanțare în conformitate cu prevederile Instrucțiunii AM POR nr. 146 cu privire la prelungirea perioadei contractelor și a perioadei de finalizare a proiectelor până la 01.11.2016, respectiv 31.12.2018: 22 acte adiționale încheiate
- + Introducerea în SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: au fost introduse informații complete pentru 84 de cereri de finanțare;
- + Efectuarea vizitelor de monitorizare ex-post: 218 vizite în teren;
- + Verificarea rapoartelor de durabilitate ale beneficiarilor: 218 rapoarte verificate;
- + Întocmirea rapoartelor de progres trimestriale ale OI: 4 rapoarte transmise către AMPOR;
- + Întocmirea lunară a rapoartelor simplificate cu stadiul proiectelor la zi;
- + Arhivarea fizică a documentelor aferente contractelor/cererilor de finanțare și a dosarelor de monitorizare (implementare și ex post);
- + Actualizarea manualului de proceduri interne aferent activității monitorizare;
- + Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și furnizarea de clarificări cu privire la proiectele auditate: 2 misiuni de audit extern derulate de Autoritatea de Audit și 3 misiuni de audit intern.

Pe lângă partea de monitorizare a proiectelor implementate, în cursul anului 2016 s-au derulat și activități de monitorizare a Programului și de evaluare a acestuia, Organismele Intermediare având obligația de a realiza rapoarte trimestriale și anuale privind implementarea Programului la nivel regional și, la solicitarea AMPOR, să participe cu informații la evaluarea intermediară, sau ad-hoc, a Programului și contribuie la implementarea măsurilor luate ca urmare a acestor evaluări, precum și la informarea actorilor regionali asupra rezultatelor acestora.

Astfel, în anul 2016, ADR Centru a realizat: 4 rapoarte trimestriale și 1 raport anual privind implementarea POR la nivelul Regiunii Centru care au fost transmise AMPOR.

În același timp, activitatea de monitorizare a Programului la nivel regional a constatat în elaborarea de situații și rapoarte periodice, către factorii de decizie de la nivel regional, prin care s-au furnizat informații actualizate privind implementarea proiectelor, informații care au susținut activitatea Organismului Intermediar pentru POR, prin luarea unor decizii rapide și punctuale, în vederea fluidizării procesului de implementare a proiectelor.

Pe partea de evaluare a POR 2007-2013, la începutul anului 2016 au fost publicate rapoartele finale ale studiilor de evaluare a impactului fondurilor europene derulate prin POR 2007-2013 asupra dezvoltării regionale în România. Aceste rapoarte au fost prezentate actorilor regionali în cadrul întâlnirilor CDR și CRESC Centru care au avut loc în data de 3 martie 2016.

3. Principalele rezultate ale POR 2007-2013 la nivel regional

Ca urmare a realizării activităților de implementare a POR la nivel regional a rezultat următoarea situație la 31.12.2016:

- ✚ 1200 proiecte depuse în total pe POR la nivelul Regiunii Centru cu o valoare totală a sumei solicitate de 1216,12 mil. euro
- ✚ 499 de contracte de finanțare încheiate cu o valoare a sumei solicitate de **589,86** mil. euro
- ✚ 432 proiecte finalizate având o sumă rambursată de **385,20** mil. euro
- ✚ Corecții financiare aplicate beneficiarilor POR din Regiunea Centru – 27 mil. euro
- ✚ 5 proiecte aflate în implementare din fonduri proprii
- ✚ Grad de absorbție a fondurilor alocate pe POR la nivelul Regiunii Centru este de **82,51%**.

Situație proiecte depuse pe axe prioritare și domenii majore de intervenție la data de 31.12.2016:

Nr. Crt.	Domeniul major de intervenție	Suma alocată din POR la nivel regional - FEDR și buget de stat (mil. euro)	Suma alocată din POR la nivel regional - FEDR (mil. euro)	Proiecte depuse		Proiecte contractate		Proiecte finalizate		Proiecte reziliate		Valoare cereri de prefinanțare (mil. Euro)	Valoare FEDR+pref. dedusa (mil. euro)	Valoare FEDR+B5+pref. dedusa (mil. Euro)	Grad de absorbție la plată FEDR+pref. dedusa %	Grad de absorbție la plată FEDR+B5+pref. dedusa %
				Nr. proiecte	Suma solicitată (mil. euro)	Nr. proiecte	Suma solicitată (mil. euro)	Nr. Proiecte	Suma rambursată (mil. euro)	Nr. Proiecte	Suma solicitată (mil. euro)					
1	1.1	144,17	118,20	77	258,72	56	196,41	52	105,92	1	7,81	14,43	91,03	111,02	77,01	77,01
2	1.2	9,55	7,83	14	10,72	13	8,58	13	4,80	0	0	0,05	3,94	4,80	50,32	50,28
3	2.1*	101,71	89,96	46	300,87	20	124,52	20	91,68	0	0,00	22,96	80,92	91,68	89,95	90,14
4	3.1*	24,72	21,43	14	29,58	12	28,19	12	18,56	0	0,00	1,35	16,10	18,56	75,13	75,08
5	3.2	10,31	8,94	51	25,85	24	12,29	24	9,92	0	0,00	1,23	8,80	9,92	96,20	96,22
6	3.3	10,31	8,95	3	12,00	3	12,00	3	10,57	0	0,00	1,42	9,22	10,57	103,02	102,52
7	3.4	28,86	25,03	104	120,80	29	36,92	28	25,17	1	0,87	5,46	21,90	25,17	87,50	87,21
8	3.4 - 2014	18,85	16,35	59	31,16	38	16,15	32	7,53	6	5,28	0,00	6,53	7,53	39,94	39,95
9	4.1	30,91	27,64	31	116,42	9	35,34	7	22,64	2	7,88	1,82	19,74	22,64	71,42	73,24
10	4.2	6,09	5,45	5	10,65	4	7,36	4	4,82	0	0,00	0,03	4,31	4,82	79,08	79,15
11	4.3	22,55	20,16	668	79,05	248	27,96	199	22,03	49	4,82	1,04	21,79	22,38	108,09	99,25
12	5.1	25,30	23,35	33	92,07	8	32,03	7	23,43	1	4,00	5,69	20,48	23,43	87,71	92,61
13	5.2	37,28	34,38	87	117,84	27	41,51	23	27,57	2	1,13	3,19	30,50	31,77	88,71	85,22
14	6.1	9,94	7,45	4	9,94	4	9,94	4	9,90	0	0,00	1,09	7,35	9,80	98,66	98,59
15	6.2	0,66	0,50	4	0,66	4	0,66	4	0,66	0	0,00	0,09	0,50	0,66	100,00	100,00
TOTAL		481,21	415,82	1200	1.216,12	499	589,86	432	385,20	62	35,64	59,84	342,91	394,75	82,51	82,03

- S-a folosit cursul InforEuro – 1 eur = 4,4505 lei
- * La DMI 2.1 și 3.1 sunt incluse și sumele alocate în cursul anului 2014

Prin implementarea acestor proiecte au fost realizați următorii indicatori:

Axa prioritară 1 – Dezvoltare urbană

- ✚ 922415 locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor din PIDU-ri.
- ✚ 125 de străzi în lungime de peste 71 km;
- ✚ 943 mii mp de căi de acces și pasaje modernizate;
- ✚ 39.510,73 mp de pista de biciclete construită;
- ✚ 98.624,68 mp de sistem pietonal construit / reabilitat;
- ✚ 22.453 mp spațiu degradat și neutilizat reabilitat;
- ✚ 5 stații capete de linie amenajate;
- ✚ 1526 de locuri de parcare realizate
- ✚ 6 centre sociale modernizate și dotate;
- ✚ 1 clădire cu 44 locuințe sociale;
- ✚ 19 unități de învățământ dotate cu sisteme de siguranță și control;
- ✚ 1 sistem de management informatizat al transportului în comun;
- ✚ 1 sistem de monitorizare pentru siguranță cu 25 de camere de supraveghere;
- ✚ 3 infrastructuri pentru activități socio-culturale reabilite/modernizate;
- ✚ 1 sistem de telegestiune a iluminatului public cu 10841 de stâlpi de iluminat, 1 centru de comandă și 65 de camere de supraveghere;
- ✚ 2 centre istorice reabilite;
- ✚ 1 ascensor în plan înclinat cu o lungime de rulare de 165 ml, 2 stații, capacitate cabină de 18 persoane și capacitate persoane/zi - 648
- ✚ 1 structură de afaceri construite în cadrul cărora se vor localiza 16 firme care vor crea 90 de noi locuri de muncă;
- ✚ 1 centre de agrement amenajate
- ✚ 75 de noi locuri de muncă create
- ✚ 3740 apartamente reabilite

Axa prioritară 2 – Infrastructură de transport

- ✚ 229,91 km drum județean reabilitat
- ✚ 6,43 km centura de drum construită
- ✚ 54,674 km de străzi urbane reabilite

Axa prioritară 3 – Infrastructură socială

- ✚ 14 Ambulatorii de specialitate reabilite și dotate
- ✚ 1 spital județean reabilitat
- ✚ 34 de centre sociale modernizate și dotate
- ✚ 4234 persoane care beneficiază de infrastructura de servicii sociale modernizată
- ✚ 1 centru de comandă și control complet echipat;
- ✚ 90 de unități mobile ISU dotate cu echipamente și autospeciale
- ✚ 79 unități de învățământ reabilite
- ✚ 21.788 elevi care beneficiază de infrastructura reabilitată

Axa prioritară 4 – Dezvoltarea afacerilor

- ✚ 13 structuri de afaceri create / construite / reamenajate
- ✚ 4 situri industriale reabilite
- ✚ 248 microîntreprinderi modernizate
- ✚ 3.000 locuri de munca nou create

Axa prioritară 5 – Dezvoltarea turismului

- ✚ 4 cetăți obiectiv de patrimoniu reabilite
- ✚ 18 biserici fortificate restaurate și introduse în circuitul turistic
- ✚ 1 biserică evanghelică obiectiv de patrimoniu reabilitată
- ✚ 1 Muzeu al civilizației populare tradiționale obiectiv de patrimoniu modernizat
- ✚ 1 Centru istoric reabilitat
- ✚ 4 stațiuni turistice reabilite
- ✚ 22 structuri primire turistică și agrement dezvoltate;
- ✚ 3 puncte salvamont construite și 1 punct salvamont reabilitat;
- ✚ 1 pârtie de schi construită în lungime de 540 m,

- ✚ 4 zone de relaxare create prin parcuri diverse: urban, encrodidactic, dendrologic, de distracții
- ✚ 277 locuri de munca create

Principalele probleme întâlnite în perioada de implementare a proiectelor au fost următoarele:

- + Întârzieri în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor;
- + Modificări ale proiectelor tehnice datorate neconcordanțelor cu realitatea din teren;
- + Întârzieri în execuție datorate neînțelegerilor dintre firma de construcții și proiectant respectiv beneficiar;
- + Firma de construcții aflată în procedura de insolvență sau faliment;
- + Întârzieri în depunerea CR/CP datorită întârzierilor în depunerea facturilor la beneficiari;
- + Sesizările venite din partea unor terțe persoane (fizice sau juridice) care au condus la suspiciuni de neregula/frauda, fapt care a implicat după caz returnarea către beneficiar a cererilor de plată aflate în verificare, respectiv sistarea verificării cererilor de rambursare sau aplicarea unor măsuri tranzitorii doar în cazul beneficiarilor publici.
- + Modificarea frecvență persoanelor din echipele implicate în implementarea proiectelor datorită fluctuației personalului la nivelul beneficiarilor APL.
- + Lipsa resurselor financiare suficiente pentru o derulare a proiectelor conform graficelor

În vederea **rezolvării acestor probleme** și pentru preîntâmpinarea realizării altor probleme s-au luat următoarele **măsuri** la nivelul OI POR – ADR Centru:

- + Analiza punctuală a proiectelor cu probleme în cadrul întâlnirilor organizate cu ofițerii de monitorizare și ofițerii financiari;
- + Planificare de vizite speciale la sediul beneficiarului și la locul de implementare a proiectelor, la care au fost invitați să participe pe lângă reprezentanții OI ADR Centru (ofițer monitorizare, ofițeri de verificare financiară, director OI), reprezentanții AMPOR și beneficiarul, reprezentantul legal al constructorului, dirigintele de șantier, proiectantul, managerul de proiect și alte persoane implicate în implementarea proiectului;
- + Planificare de întâlniri la sediul ADR Centru sau AM POR cu echipele implicate în derularea proiectelor cu probleme;
- + Transmiterea de scrisori de atenționare privind termenele de finalizarea a proiectelor conform Instrucțiunii 134/22.05.2015, privind termenele limita de depunere a Cererilor de rambursare și a Cererilor de plată în vederea închiderii Programului Operațional Regional 2007-2013;
- + Solicitarea graficelor de rambursare actualizate în funcție de graficele de execuție a lucrărilor pentru o estimare a sumelor ce urmează a fi solicitate la decontare lunar de către beneficiari;
- + Propuneri privind înființarea de complete judecătorești specializate și stabilirea unei proceduri speciale cu termene reduse pentru soluționarea litigiilor apărute în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene;
- + Propuneri privind modificarea sistemului achizițiilor publice;
- + Propuneri privind modificarea HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

Capitolul III - Programul Operațional Regional 2014-2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul **Programului Operațional Regional 2007-2013** și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015. În luna martie 2016 a fost publicată o versiune modificată a programului. Principalele modificări au constat în alocarea sumei de 100 milioane euro din program (Axa prioritară 2) pentru „Inițiativa pentru IMM-uri” și elaborarea Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri, reconfigurarea axei prioritare 2 ținând seama de noua alocare, precum și modificarea modului de abordare și implementare a Axei Prioritare 1 privind promovarea transferului tehnologic.

Obiectivul general al POR 2014-2020 este *creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.*

Programul are **11 axe prioritare** (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o **alocare estimată de 8,25 miliarde euro**, din care **6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE**, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR).

Fondurile alocate Programului Operațional Regional 2014-2020, au fost distribuite după următoarea structură de buget:

Milioane euro -

Buget POR (FEDR brut), din care:	6.700,00
I. Buget POR gestionat la nivel central, din care:	1.368,07
I.1. Contribuție ITI Delta Dunării	358,11
I.2. Contribuție SUERD	383,37
I.3. Schema de garantare IMM	100,00
I.4. Spitale regionale	150,00
I.4. Cadastru (AP 11)	265,96
I.5. Asistența tehnică (AP 12)	110,63
II. Buget POR gestionat la nivelul Regiunilor mai puțin dezvoltate	4.995,49
III. Buget POR gestionat la nivelul regiunii mai dezvoltate (BI), fără AT	336,44

Pentru repartizarea orientativă, la nivel regional, a bugetului POR gestionat la nivelul Regiunilor mai puțin dezvoltate, s-a utilizat o metodologie având la bază doi indicatori, cu ponderi egale, respectiv suprafața teritoriului și populația regiunii. În cadrul ședinței Comitetului de Monitorizare a POR 2014-2020 din data de 10 septembrie 2015 a fost aprobată repartizarea alocărilor financiare orientative, la nivel regional, astfel că procentul care revine **Regiunii Centru** este de **13,82%** rezultând un buget total de **690.376.689 Euro** din FEDR la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **828.186.306 Euro**.

Investițiile propuse pe POR 2014-2020 sunt incluse în cadrul a **12 Axe prioritare**, rezultate în baza obiectivelor tematice europene. Axele prioritare POR 2014-2020, împreună cu activitățile aferente și potențialii beneficiari, precum și alocările financiare la nivel național și regional din FEDR sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Axa Prioritară	Alocare FEDR total (mil. EUR)	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	175,53	24,26	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT)	IMM, APL urban și rural, ONG - care furnizează activități de transfer tehnologic cf. legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	644,68	80,27	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale;	IMM

AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	1.001,69	98,50	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	1.001,69	99,76	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	957,45	132,32	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL (reședințe de județ)
	106,38	14,70	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.)	
	50,00	6,91	(comunități marginalizate) clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe, etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică	
	65,00	8,98	infrastructura de educație (creșe, gradinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	276,60	29,34	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și național) ONG, Unități de cult
	117,89	10,78	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate, etc).	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	907,45	95,27	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	101,06	11,67	dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	319,15	21,17	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
	106,38	13,97	reabilitare/ modernizare infrastructură socială	

AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	95,74	11,76	acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructura educațională	296,70	30,71	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	265,96	-	integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice in zonele rurale ale României;	ANCPI
TOTAL	6.700,00	690,38		

Organismele de gestionare ale Programului sunt:

- Autoritate de Management – Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene
- Organisme Intermediare – Agențiile pentru Dezvoltare Regională

În ce privește **apelurile de proiecte**, în cadrul POR 2014-2020, regula este lansarea de apeluri de proiecte competitive cu termen limită de depunere. Pentru acest tip de apel de proiecte sunt stabilite praguri de calitate pentru etapele de evaluare tehnică și financiară. Cu titlu de excepție, se lansează și apeluri de proiecte non – competitive pe principiul primul venit – primul evaluat.

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile ghidului general, precum și prevederile ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei priorități de investiții/axe prioritare/operațiuni și/sau ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se **lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS**.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și care în urma evaluării tehnice și financiare se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, și solicitant.

În cursul anului 2016 principalele activități privind POR 2014-2020 s-au axat pe:

- Lansarea a 9 apeluri de proiecte pe 6 priorități de investiții care însumează o alocare la nivel regional de 319,99 mil. euro (aprox. 39% din alocarea regională):

Nr. crt.	Axa prioritară	Prioritate de investiții	Data lansării	Alocare regională apel (mil. Euro)	Perioada depunere	Tip apel
1	AP 2	2.1 A – MICROINTREPRINDERI	26 mai 2016	32,36	27 iulie 2016 – 27 aprilie 2017	Competitiv
2		2.2 Îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri	23 decembrie 2016	23,90	23 februarie 2017 – 23 august 2017	Competitiv
3	AP 3	3.1 - Eficiență energetică - CLĂDIRI REZIDENȚIALE	15 martie 2016	50,35	16 mai - 16 noiembrie 2016 Apel închis	Primul venit – primul evaluat
4		3.1 B Eficiență energetică – CLĂDIRI PUBLICE	28 decembrie 2016	40,13	28 februarie 2017 – 28 august 2017	Competitiv
5	AP 5	5.1 - Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural	25 martie 2016	33,83	25 mai - 25 noiembrie 2016 Apel închis	Competitiv
6		5.2 – regenerarea mediului urban	25 martie 2016	12,43	25 mai - 25 noiembrie 2016 Apel închis	Competitiv
7	AP 6	6.1 – Infrastructură rutieră drumuri județene	15 martie 2016 respectiv 6 decembrie 2016	109,84	Sesiune 1 16 mai – 16 noiembrie 2016 Apel închis	Primul venit – primul evaluat
					Sesiunea 2 6 ianuarie 2017 – 6 iulie 2017	Primul venit – primul evaluat
8	AP 7	7.1 – Infrastructura de turism– stațiuni turistice	1 aprilie 2016	13,45	1 iunie - 2 decembrie 2016 Apel închis	Competitiv
9	AP 8	8.3 A - servicii sociale - vârstnici	28 decembrie 2016	3,70	28 februarie 2017 – 29 august 2017	Competitiv

Publicarea versiunii actualizate a Ghidului Solicitantului – Condiții generale de accesare a fondurilor, ghid modificat prin ordinele de ministru nr. 755/ 25.05.2016 și 2735/13.10.2016.

- + Publicarea spre consultare publică a ghidurilor pentru care apoi a fost lansată versiunea finală și a ghidului specific pentru Prioritatea de Investiții 8.1– Obiectivul Specific 8.3, Operațiunea C – grup vulnerabil: copii (22 decembrie 2016).
- + Publicarea spre consultare publică a Documentului cadru de implementare a Axei Prioritare 4
- + Publicare centralizatoare răspunsuri și întrebări privind POR 2014-2020, ghidul Solicitantului – Condiții Generale de accesare a fondurilor și Ghiduri specifice – Prioritățile de Investiții 2.1.A, 2.2, 3.1.A, 5.1, 5.2, 7.1.
- + Adoptarea de către Comisia Europeană, în data de 29 martie 2016, a Programului Operațional Inițiativa pentru IMM-uri.
- + Stabilirea modului de implementare al Axei Prioritare 1 – Promovarea transferului tehnologic.
- + Elaborarea manualelor de proceduri interne privind implementarea POR 2014-2020.
- + Demararea procesului de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate

Având în vedere aceste aspecte, ADR Centru a derulat următoarele activități legate de implementarea POR 2014-2020:

1. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020.

În acest sens în anul 2016 la nivel regional au fost realizate următoarele activități:

- + Elaborarea **Planului de Comunicare Regional al Organismului Intermediar din cadrul ADR Centru** pentru Programul Operațional Regional 2014-2020 – Ediția I, elaborat în concordanță cu Planul de Comunicare al AM POR și avizat favorabil prin scrisoarea MDRAP din 21.04.2016 (referință internă 10032/25.04.2016);
- + Elaborarea **Planului de Acțiuni de Comunicare** nr. 11289/17.05.2016 organizate de ADR Centru în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020 în perioada **2016-2017**;
- + Elaborarea **Planului de Acțiuni de Comunicare** pe anul 2017 organizate de ADR Centru în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020, aprobat de Directorul General al ADR Centru prin Scrisoarea 23155/15.12.2016, precum și o situație a măsurilor de informare și publicitate ce se vor desfășura octombrie 2016 - martie 2017, transmisă către MDRAPFE prin scrisoarea 20665/7.11.2016.
- + Elaborarea, în aprilie 2016, a **Manualului de informare și publicitate** pentru POR 2014-2020, Procedura de elaborare și implementare a Planului de Comunicare, ulterior revizuit în luna iunie, avizat prin scrisoarea MDRAP nr. 15365/ 02.08.2016.

- + Realizarea unui număr de 57 de **comunicate de presă**, transmise la peste 400 persoane de contact, care au fost preluate de media locală și regională și s-au transformat în peste 320 articole apărute în presă.
- + Distribuirea a aproximativ 5.800 **materiale de informare și promovare**, din care 900 publicații editate de AM POR, la care s-au adăugat circa 4.900 de publicații editate de ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR, precum și peste 820 obiecte promoționale realizate de ADR Centru.
- + Popularizarea site-ului www.regio-adrcentru.ro cu informații la zi, activitate în urma căreia site-ul a înregistrat 146,516 utilizatori, dintre care 73.532 utilizatori noi și 342.376 afișări de pagină.
- + Elaborarea și difuzarea a 12 ediții lunare ale **Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă**, precum și 15 ediții newsletter electronic **Focus Regio Centru**, transmise periodic la peste 3.500 de abonați, respectiv 2.500.
- + Prin **contul Facebook ADR Centru**, ce are în prezent peste 3.600 de persoane care apreciază pagina, toate informațiile publicate pe site-urile ADR Centru au fost mereu distribuite și promovate și de către alte instituții sau entități, cu date utile, evenimente, lansări, proiecte și consultări. Postările ADR Centru sunt mereu preluate și redistribuite atât de către cetățeni, cât și de firme sau de către MDRAPFE.
- + Pregătirea documentațiilor pentru următoarele **achiziții de servicii**: Servicii de publicare presă scrisă, Servicii actualizare site; Servicii realizare Obiecte promoționale pentru promovarea POR 2014-2020 în perioada 2016-2017, Servicii tipografice.
- + Editarea unui Pliant A3 privind axele POR, a fost editat un pliant octogonal privind Prioritatea de investiții 2.1A și tipărite Mape cartonate, distribuite în cadrul seminariilor de informare.
- + Soluționarea a 1303 de **cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR și a 27 de **solicitări de informații publice** primite din partea mass-media sau a cetățenilor.
- + Întocmirea a 4 rapoarte de progres pe help-desk și transmiterea lor la AMPOR.

Pe parcursul anului 2016 s-au organizat și s-a participat la 52 evenimente, la care au fost prezente aprox. 1000 de persoane.

- + 11 sesiuni de informare privind lansarea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020, după cum urmează:
 - o PI 6.1 – Infrastructură rutieră (Alba Iulia – 5 aprilie 2016, Brașov - 7 aprilie 2016);
 - o PI 3.1A – Eficiență energetică clădiri rezidențiale și PI 5.2 – Îmbunătățirea mediului urban (Alba Iulia – 12 aprilie 2016);
 - o PI 5.1 – Patrimoniu cultural (Sibiu – 19 aprilie 2016, Tîrgu Mureș – 21 aprilie 2014);
 - o PI 7.1 - Infrastructura de turism (Sovata - 26 aprilie 2016);

- PI 2.1A – Microîntreprinderi (Alba Iulia – 09.06.2016, Tîrgu Mureş - 15.06.2016, Băile Tuşnad - 16.06.2016, Braşov - 22.06.2016, Sibiu - 23.06.2016).
- + 1 întâlnire privind modul de implementare al Axei Prioritare 1 (Alba Iulia – 19.07.2016)
- + 6 întâlniri care au vizat aspecte legate de implementarea POR 2014-2020, în special a Axei Prioritare 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile (Alba Iulia – 10.11.2016, Braşov - 14.11.2016, Miercurea Ciuc – 15.11.2016, Sfântu Gheorghe – 16.11.2016, Sibiu – 22.11.2016, Târgu Mureş – 23.11.2016).
- + 2 întâlniri de lucru cu preşedinţii de Consilii Judeţene din Regiunea Centru privind implementarea POR 2014-2020 la nivel regional şi pregătirea portofoliului de proiecte (Şugaş Băi – 02.11.2016, Sibiu – 22.11.2016).
- + 23 evenimente organizate de către terţi la care au fost prezentate aspecte referitoare la Programul Operaţional Regional 2014-2020.

2. Participare la pregătirea documentelor de programare şi a ghidurilor solicitantului

- + Transmiterea de observaţii şi propuneri privind ghidurile solicitantului – condiţii specifice de accesare a fondurilor aferente Priorităţilor de Investiţii lansate spre consultare publică – 14 scrisori cu observaţii şi propuneri.
- + Informarea potenţialilor beneficiari de fonduri din Regiunea Centru cu privire la publicarea versiunilor finale sau modificarea acestora, cu referire la Ghidul general sau a Ghidurilor solicitantului - condiţii specifice de accesare a fondurilor sau a modificării acestor ghiduri, cât şi a versiunilor consultative ale Ghidurilor specifice – 13 scrisori de informare.
- + Întâlniri de lucru şi discuţii cu potenţialii solicitanţi de fonduri din Regiunea Centru în vederea pregătirii de proiecte pentru POR 2014-2020.
- + Informarea potenţialilor beneficiari de fonduri din Regiunea Centru cu privire la diverse clarificări primite din partea AMPOR cu referire la prevederile Ghidurilor specifice.
- + Transmiterea de observaţii şi propuneri în ce priveşte modul de implementare al Axei Prioritare 1.
- + Participare la 13 întâlniri de lucru privind POR 2014-2020:
 - 1 întâlnire de lucru privind Dezvoltarea Urbană Durabilă în România, organizată de către AMPOR la Bucureşti, în data de 25.02.2016.
 - 1 întâlnire de lucru privind analiza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă ce vor fi depuse în cadrul Priorităţilor de Investiţii 3.2 şi 4.1 a POR 2014-2020, organizată de către AMPOR la Bucureşti, în perioada 01-02.06.2016.
 - 2 întâlniri de lucru privind Ghidurile solicitantului şi procesul de evaluare şi selecţie în cadrul POR 2014-2020, organizate de către AMPOR la Bucureşti (11-12.05.2016 şi 18.10.2016)
 - 3 întâlniri ale CMPOR 2014-2020 – 02.03.2016, 24.05.2016 24.11.2016, în cadrul cărora au fost aprobate criteriile de eligibilitate şi selecţie pentru Priorităţile de Investiţii la care s-au publicat ghidurile finale sau ghidurile spre consultare publică.

- 3 întâlniri de lucru la București pentru discutarea modului de implementare al Axei Prioritare 1 – Promovarea transferului tehnologic a POR 2014-2020 (18.05.2016 și 08.06.2016, 10.11.2016).
- 1 întâlnire de lucru privind sistemul MySMIS (Cluj Napoca – 11.07.2016)
- 1 Sesiune de instruire privind implementarea mecanismului CLLD (București, 23-25.11.2016)
- 1 reuniune de lucru a ofițerilor responsabili cu gestionarea riscurilor (București, 13.12.2016)

3. Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de beneficiari în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Odată cu lansarea spre depunere a primelor apeluri de proiecte, în primul semestru al anului 2016 a fost demarată și activitatea de evaluare, selecție și contractare a proiectelor în cadrul POR 2014-2020. În aceste sens au fost derulate următoarele activități:

- ✚ Întocmire manual de proceduri interne aferent activității de evaluare, selecție și contractare și actualizarea acestuia;
- ✚ Elaborare comentarii MySMIS pentru modulul Evaluare și Contractare;
- ✚ Verificarea conformității administrative și eligibilității pentru 93 de cereri de finanțare;
- ✚ Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a unui număr de 8 cereri de finanțare și realizarea a 8 vizite la fața locului, corespunzătoare aceleiași etape de evaluare
- ✚ Întocmirea și transmiterea la AMPOR a rapoartelor de progres săptămânale și lunare privind procesul de evaluare și selecție: 32 rapoarte de progres săptămânale, 7 rapoarte de progres lunare, completate și transmise;
- ✚ Elaborarea și transmiterea la AM POR a 2 liste privind proiectele finanțabile, ulterior sesiunilor de evaluare tehnică și financiară;
- ✚ Arhivarea fizică a documentelor aferente cererilor de finanțare evaluate.
- ✚ Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate.

Până la sfârșitul anului 2016 s-au depus pe POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru un număr de **370 proiecte** cu o valoare totală solicitată de **359,83 mil. euro**, din care **315 proiecte** se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului și precontractare) cu o valoare totală a sumei solicitate de **119,31 mil. euro**.

Situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020 la 31.12.2016 este prezentată în tabelul de mai jos:

REGIUNEA CENTRU				PROIECTE DEPUSE			PROIECTE RESPINSE	PROIECTE EVALUARE		
Axa Prioritară	Prioritate de Investiții	Nr. Apel	Data închidere apel	Nr. depuse	Valoare totală, Mil LEI	Valoare solicitată, Mil LEI	Proiecte respinse	Nr. proiecte în selecție	Valoare solicitată Mil LEI	% acoperire alocare apel
2	2.1.A	1	27.01.2017	264	259,00	168,84	0	264	168,84	115,5%
3	3.1.A	1	16.11.2016	8	76,91	42,34	7	1	0,30	0,13%
5	5.1	1	25.11.2016	71	539,60	509,03	32	39	249,81	163,5%
5	5.2	1	25.11.2016	11	59,50	57,43	8	3	13,88	24,7%
6	6.1	1	16.11.2016	6	700,67	686,00	6	0	0,00	0,0%
7	7.1	1	02.12.2016	10	140,76	137,76	2	8	98,17	161,6%
TOTAL				370	1.776,44	1.601,40	55	315	531,00	

Capitolul IV - Implementarea Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013

Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) 2007-2013 a avut ca obiectiv creșterea productivității întreprinderilor românești, în conformitate cu principiile unei dezvoltări durabile și reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul UE.

Din martie 2013 Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) este Organism Intermediar pe acest Program având delegată gestionarea următoarelor operațiuni:

1. Axa Prioritară 1 - Un sistem de producție inovativ și eco-eficient:
 - Operațiunea 1.1.1 Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile - investiții pentru întreprinderi mici și mijlocii;
 - Operațiunea 1.1.2 Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale;
 - Operațiunea 1.1.3 Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare; și respectiv
 - Operațiunea 1.3.2 Sprijin pentru consultanță acordat IMM-urilor
2. Axa Prioritară 3 – Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectorul privat și public, Domeniul major de intervenție 1 Susținerea utilizării Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor, Operațiunea 3.1.1 Sprijinirea accesului la broadband și servicii conexe, Apel 2.

Pe parcursul anului 2016 s-au desfășurat următoarele activități în ceea ce privește implementarea Programului la nivelul Regiunii Centru:

1. Monitorizarea implementării proiectelor contractate la nivel regional

Activitatea de monitorizare desfășurată pe parcursul anului 2016 a vizat cele **803 contracte de finanțare**, din care 324 proiecte preluate de la AM POSCCE și 479 proiecte nou contractate de ADR Centru, astfel:

Proiecte preluate de la AM POSCCE

-mil. lei-

Operațiunea (valoare finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contracta te	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursa bile	Număr proiec te finaliz ate	Sume nerambursa bile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	21	182,43	82,74	18	69,47
1.1.1. Investiții mici (<1.065 mii lei)	163	250,30	130,36	145	103,99
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	35	4,26	2,11	28	1,15
1.1.3. Internaționalizare(max. 840 mii lei)	10	2,84	1,58	10	1,21
1.3.2. Consultanță(max. 170 mii lei)	3	0,21	0,11	3	0,07
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	92	7,94	5,09	90	4,56
TOTAL	324	447,98	221,99	293	180,44

Proiecte contractate de ADR Centru

-mil. lei-

Operațiunea (valoare finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contractate	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursabile	Număr proiecte finalizate	Sume nerambursabile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	41	348,08	170,28	31	122,83
1.1.1. Investiții mici (<1.065 mii lei)	231	349,16	184,44	175	136,35
1.1.1. Apel 2014	66	243,62	121,78	62	108,93
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	2	0,09	0,04	2	0,04
1.1.3. Internaționalizare (max. 840 mii lei)	1	0,53	0,3	1	0,25
1.3.2. Consultanță (max. 170 mii lei)	57	11,2	6,22	28	2,12
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	81	6,29	4,58	72	3,71
TOTAL	479	958,96	487,64	371	374,24

Monitorizarea tehnică a constat în principal în:

- ✚ Verificarea rapoartelor de progres depuse de beneficiari pentru proiectele care au finalizat implementarea în luna decembrie 2015: 57 rapoarte de progres primite și verificate.
- ✚ Întocmire și transmitere de scrisori de informare, de solicitări de clarificări referitoare la diverse probleme identificate la rapoartele de progres: 15 scrisori
- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate depuse de beneficiari pentru proiectele aflate în monitorizare ex-post: 413 rapoarte primite și verificate.
- ✚ Întocmire de solicitări de clarificări referitoare la diverse probleme identificate la rapoartele de durabilitate sau de documente justificative: 239 scrisori de solicitare clarificări

- ✚ Întocmire de scrisori de notificare beneficiar privind nedepunere rapoarte de durabilitate în termen: 123 scrisori de informare
- ✚ Întocmirea de scrisori de notificare și transmitere de acte adiționale aprobate de AM POSCCE: 17 scrisori și acte adiționale
- ✚ Întocmire și transmitere de scrisori de informare beneficiari privind aplicabilitatea instrucțiunii AM POSCCE nr. 19954/20.11.2014: 7 scrisori de informare
- ✚ Întocmire de note de analiză privind îndeplinirea parțială a indicatorilor de rezultat a proiectelor aflate în monitorizare ex-post și transmiterea acestora la AM POSCCE: 41 note de analiză / 41 scrisori de înaintare la AM POSCCE.
- ✚ Efectuarea de vizite de monitorizare / de monitorizare a durabilității și întocmire de rapoarte de vizită: 8 vizite monitorizare/ 40 vizite monitorizare ex post .efectuate
- ✚ Procesarea solicitărilor transmise de beneficiari 15 scrisori de răspuns.
- ✚ Introducerea în SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: s-au introdus în SMIS date (acte adiționale, rapoarte de progres, rapoarte de durabilitate) pentru contractele aflate în derulare pentru cele 435 proiecte aflate în monitorizare(313 Axa 1 și 122 Axa 3)
- ✚ Întocmire Raport de Progres Trimestrial pentru trimestrul 4 al anului 2015-1 raport; Raport Final de Implementare- 1 raport; întocmire diverse situații la solicitarea AM POSCCE.
- ✚ Arhivarea dosarelor: cerere de finanțare, evaluare, selecție, contractare și monitorizare pentru **210** de proiecte din cadrul operațiunilor 1.1.1.apelurile 3 Investiții mari, 4 investiții mici, 3 investiții mici și 5imm, 1.1.2. apelul 2.3 și 1.1.3. apelul 2.3, 1.3.2 apelul 2, 3.1.1 rezultând un total de **1638** unități arhivistice.

SC ANDU TRADING SRL, mun. Sibiu, Jud. Sibiu

SC ABC MOBIL SRL, com. Zetea, Jud. Harghita

Verificarea financiară a constat în principal în:

- ✚ Verificarea cererilor de rambursare depuse de beneficiarii din cadrul Axei 1 a POS CCE

Documentul	Depuse de beneficiari în anul 2016	Verificate de ADR Centru în anul 2016*
Cereri de rambursare-CR	15	38
Cereri de rambursare / CPL	9	23
TOTAL	24	61

* ADR Centru a verificat și cererile de rambursare depuse la sfârșitul anului 2015 aflate în stoc la 01.01.2016.

- ✚ Efectuarea de misiuni de verificare la fața locului – 52

- ✚ Întocmirea și transmiterea la AM POS CCE de Notificări privind suspiciunea de neregulă / fraudă: 5
- ✚ Introducerea în SMIS a informațiilor privind toate cererile de rambursare verificate
- ✚ Întocmirea și transmiterea la AM POS CCE a raportărilor solicitate (săptămânal /la termenele cerute): 12
- ✚ Întocmirea și transmiterea la AM POS CCE a prognozelor trimestriale și lunare privind fluxul financiar al proiectelor în vederea alocării sumelor necesare pentru plăți.
- ✚ Arhivarea dosarelor cererilor de plată/cererilor de rambursare pentru 125 de proiecte finanțate în cadrul operațiunilor 1.1.1. apelurile 4 investiții mici, 3 investiții mari și 5imm, 1.1.2. apelul 2, 1.1.3. apelul 3, 1.3.2. apelul 2 și 3.1.1. apelul 2, rezultând un total de 547 unități arhivistice.

Totodată, în vederea **închiderii Programului** (Instrucțiunea AMPOSCCE nr. 21494 / 11.09.2015), Autoritatea de Management pentru POSCCE a elaborat un calendar cu activitățile necesare a fi derulate în anul 2016, iar ADR în calitate de Organism Intermediar a avut de realizat o serie de activități ce privesc efectuarea de verificări la nivelul fiecărui proiect în ceea ce privește sumele alocate, contractate, plătite și dezangajate, notificarea sumelor aprobate / respinse la plată și analiza contestațiilor depuse de beneficiari în vederea soluționării acestora, introducerea în SMIS a unor informații la solicitarea AM, elaborarea de diverse raportări și situații necesare AM, inclusiv la întocmirea Raportului Final de Implementare.

Conform Instrucțiunii AMPOSCCE nr. 4254 /26.02.2015 pentru punerea în aplicare a recomandării Autorității de Audit, ADR Centru a efectuat reverificarea contractelor de finanțare aflate în implementare la 26.02.2015, cu privire la respectarea de către beneficiari a condițiilor de eligibilitate din punctul de vedere al **încadrării în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** la data semnării contractelor de finanțare pe baza datelor furnizate de Registrul Comerțului și de beneficiari pentru persoanele fizice / juridice străine. În acest sens, la solicitarea AMPOSCCE, în trimestrul I 2016 a fost realizată verificarea eligibilității beneficiarilor la data semnării contractelor de finanțare pentru 36 de contracte din cadrul Axei 1.

2. Rezultate obținute în Regiunea Centru ca urmare a implementării proiectelor gestionate de ADR

IMM-uri și ONG-uri sprijinite	664
Locuri de muncă nou create	3.813
Echipamente industriale achiziționate	3298 buc
Hale industriale construite/modernizate	31778 mp
Echipamente IT achiziționate	peste 1.000

3. Concluzii privind implementarea POS CCE 2007-2013 la nivel regional

În urma activității desfășurate de ADR Centru în calitate de Organism Intermediar pentru POSCCE în anul 2016 s-a reușit finalizarea implementării și monitorizarea în continuare a durabilității proiectelor contractate de beneficiari din Regiunea Centru în cadrul celor 5 operațiuni gestionate din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice, prin care s-au atras în Regiune fonduri nerambursabile importante pentru sectorul IMM, dar și ONG – circa 554.68 milioane lei.

Prin activitatea de verificare financiară a cererilor de rambursare / plată depuse de beneficiari s-au realizat demersurile necesare pentru efectuarea plăților de către Autoritatea de Management, iar prin activitatea de monitorizare s-a asigurat asistența pe parcursul perioadei de durabilitate și urmărirea realizării indicatorilor prognozați: creșterea cifrei de afaceri, crearea de noi locuri de muncă, etc, principalele rezultate fiind:

- + plata către beneficiari privați din Regiunea Centru a peste 407,03 milioane lei finanțare nerambursabilă din Fondul European pentru Dezvoltare Regională și de la bugetul de stat, sumă care depășește cu mult suma plătită în perioada 2007-2013, anterior delegării atribuțiilor către ADR-uri, respectiv 147,65 mil. lei
- + gradul de cheltuire a sumelor nerambursabile aferente contractelor finalizate de peste 93.9%.
- + realizarea de investiții în extinderea / modernizarea spațiilor de producție, pentru achiziționarea de echipamente de ultimă generație, pentru adoptarea standardelor internaționale, promovarea produselor pe piețele internaționale, achiziția de servicii de consultanță profesionale precum și pentru asigurarea accesului la broadband și achiziția de echipamente IT care au crescut competitivitatea sectorului IMM și ONG.

Capitolul V - Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2016, activitatea de cooperare externă / dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale;
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare intra și interregională;
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori

A. Implementarea de proiecte regionale

În cursul anului 2016, ADR Centru a continuat implementarea celor 2 proiecte demarate în cursul anului 2015: BISNet Transylvania 2015-2016 și InnoCAP Transylvania iar începând cu luna aprilie, a realizat primele activități de implementarea a 3 noi proiecte de cooperare interregională, aprobate spre finanțare în cadrul programului Interreg Europe: Beyond EDP, BIO4ECO și CRE:HUB. De asemenea în luna decembrie, a fost primită aprobarea pentru demararea a 2 noi proiecte: CHESTNUT în care ADR Centru participă în calitate de partener de proiect și FORESDA în cadrul căruia ADR Centru participă în calitate de partener asociat, fără alocare bugetară. Aceste ultime două proiecte au fost aprobate spre finanțare în cadrul Programului Transnațional Dunărea. Pe lângă aceste proiecte, în anul 2016 s-a continuat și implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene.

În continuare vor fi prezentate cele 8 proiecte anterior menționate și activitățile realizate în scopul implementării acestora, în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2016.

1. **Proiectul BISNet Transylvania 2015-2016 „Rețea de Sprijin în Afaceri și Inovare pentru IMM-urile din Transilvania”**

Proiectul BISNet Transylvania este finanțat în cadrul Programului pentru Competitivitatea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (COSME) și va fi implementat pe parcursul a șase ani 2015-2020, în baza unui Acord cadru. Pentru primii doi ani de implementare (2015-2016), consorțiul BISNet Transylvania, format din 7 organizații partenere din regiunile Nord-Vest și Centru a încheiat cu Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii din cadrul Comisiei Europene un Acord de finanțare specific în valoare de 1.166.750 Euro din care bugetul ADR Centru este de 200.466 Euro, cu o contribuție proprie de 80.186 Euro.

Servicii de consultanță la dispoziția
întreprinderii dumneavoastră

Prin intermediul acestui proiect se asigură continuitatea activității rețelei Enterprise Europe Network (EEN) în regiunile de dezvoltare Nord-Vest și Centru.

În cursul anului 2016, ADR Centru, în calitate de partener al proiectului BISNet Transylvania, a realizat mai multe tipuri de activități, în scopul facilitării accesului mediului de afaceri regional la servicii de inovare, internaționalizare și informare, după cum urmează:

•

- Organizarea a trei workshop-uri marca Enterprise Europe Network, la Miercurea Ciuc (1) și Brașov (2). Workshop-urile au avut ca tematică: "Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și dezvoltarea afacerilor cu ajutorul soluțiilor moderne din domeniul TIC" (martie 2016, Miercurea Ciuc), "Sprijin pentru finanțarea afacerilor în perioada 2014-2020 / Cooperare prin clustere | internaționalizare" (aprilie 2016, Brașov) și "Soluții de finanțare pentru Start-up-uri" (octombrie 2016, Brașov).

- În vederea sprijinirii cooperării în afaceri și a dezvoltării activității de internaționalizare a firmelor din Regiunea Centru, ADR Centru a organizat în perioada 13 – 14 aprilie 2016, la Tîrgu Mureș și Brașov o misiune economică Româno-Germană la care au participat 41 de firme și organizații din Regiunea Centru și 9 companii din landurile Brandenburg și Turingia.

- altă activitate realizată de ADR Centru în calitate de organizație EEN a constat în elaborarea și diseminarea de materiale de informare, abordând teme de interes pentru companii. Dintre materialele elaborate și diseminate la nivel regional cele mai importante sunt Newsletter-ul „INFO-BISNET” și InfoWatch-ul, acestea fiind transmise unui număr de aproximativ 1.400 de abonați.

- De asemenea, ADR Centru a oferit o serie de servicii gratuite de consultanță firmelor din Regiunea Centru, constând în oferirea, la cerere, de răspunsuri la întrebări punctuale pe teme europene și asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană. 47 de companii din Regiunea Centru au beneficiat de acest tip de asistență în prima jumătate a anului 2016. În aceeași perioadă 19 companii din Regiunea Centru au beneficiat de servicii de promovare și identificare de oportunități de cooperare internațională în afaceri prin publicarea unui profil de prezentare al companiei pe platforma de cooperare în afaceri a rețelei EEN.

- Dincolo de componenta de informare și consiliere pentru trei companii din Regiunea Centru a fost facilitată încheierea de acorduri comerciale cu companii din alte state Europene.

2. Proiectul InnoCAP Transylvania - “Servicii pentru consolidarea capacității de management al inovării pentru IMM-urile din macro-regiunea 1 din România”

Proiectul InnoCAP Transylvania - “Servicii pentru consolidarea capacității de management al inovării pentru IMM-urile din macro-regiunea 1 din România” a fost depus pentru finanțare în cadrul Programului HORIZON 2020, apelul de proiecte H2020-Adhoc-2014-20, tema INNOVATION. Apelul de proiecte a fost deschis doar pentru organizațiile membre Enterprise Europe Network, în scopul de a furniza o categorie nouă de servicii, cele de sprijin în managementul inovării, pentru IMM-uri și servicii de key account management. Proiectul a fost implementat de ADR Centru pe perioada ianuarie 2015 – decembrie 2016, beneficiind de un buget de 19.250 Euro.

IMP³rove

În cursul anului 2016, 15 companii din Regiunea Centru, au beneficiat de evaluarea performanțelor în managementul inovării, fiind utilizat instrumentul de evaluare IMP³rove. Evaluarea a fost urmată de elaborarea planurilor de acțiune care au inclus recomandări privind îmbunătățirea managementului inovării la nivelul companiilor evaluate.

În cursul anului 2016, 15 companii din Regiunea Centru, au beneficiat de evaluarea performanțelor în managementul inovării, fiind utilizat instrumentul de evaluare IMP³rove. Evaluarea a fost urmată de elaborarea planurilor de acțiune care au inclus recomandări privind îmbunătățirea managementului inovării la nivelul companiilor evaluate.

3. Proiectul Beyond EDP – “Improve the RIS3 effectiveness through the management of the entrepreneurial discovery process” (Îmbunătățirea eficacității RIS3 prin managementul procesului de descoperire antreprenorială - EDP)

Proiectul „Beyond EDP” a fost aprobat spre finanțare în cadrul Programului de Cooperare **Interreg Europe 2014-2020**, Obiectivul specific 1.2 – Îmbunătățirea aplicării politicilor de inovare. Proiectul este coordonat de Agenția Regională de Inovare Centre Val de Loire din Franța și va fi implementat pe perioada a 5 ani (01.04.2016 – 01.04.2021), împreună cu alte 10 instituții și organizații din Franța, Spania, Germania, Italia, Polonia, România, Olanda și Suedia.

Obiectivul principal al proiectului îl constituie îmbunătățirea strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) prin managementul procesului de descoperire antreprenorială (EDP) și adaptarea mai bună a politicilor publice de cercetare – dezvoltare - inovare la nevoile economiilor locale. În cadrul acestui proiect România este reprezentată de ADR Centru, instrumentul de politică vizat prin participarea la proiect fiind Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru.

Implementarea proiectului Beyond EDP a început în aprilie 2016, primele 9 luni fiind dedicate următoarelor activități:

- ✚ Stabilirea echipei de implementare a proiectului și elaborarea planului de lucru pentru primul an de implementare;
- ✚ Constituirea unui grup regional de lucru în domeniul specializării inteligente, format din Camere de Comerț și Industrie, Universități, Clustere, Companii, Institute de cercetare etc.;

- ✚ Activități specifice de informare cu privire la obiectivele și activitățile proiectului Beyond EDP;
- ✚ Participare la conferința de lansare a proiectului în Blois - Franța, în perioada 15-16 iunie. Pe parcursul celor două zile s-au prezentat strategiile de specializare inteligentă ale regiunilor partenere în proiect, inclusiv cea a Regiunii Centru. Reprezentanții ADR Centru au participat, de asemenea, la dezbateri privind perspectiva Comisiei Europene cu privire la specializarea inteligentă, dar și la dezbateri privind procesul de descoperire antreprenorială;
- ✚ Organizarea primei întâlniri a grupului de lucru Beyond EDP, în data de 22 septembrie 2016, la Brașov. În cadrul aceste întâlniri a fost prezentat proiectul Beyond EDP, obiectivele și activitățile acestuia, dar și rolul Grupului de lucru în implementarea acestor acțiuni;
- ✚ Participare la vizita de studiu organizată de Alianța Provinciilor din Olanda de Nord, la Groningen – Olanda, în perioada 22-23 noiembrie 2016. Delegația ADR Centru a fost însoțită la acest eveniment de doi membrii ai Grupului de lucru Beyond EDP reprezentând Clusterul Balneoturistic Transilvania și Universitatea Transilvania din Brașov.

Proiectul are un buget total de 1.897.810,00 Euro și se va derula pe o perioadă de 60 luni. Bugetul ADR Centru în acest proiect este de 129.085,00 Euro, din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR (109.722,25 Euro), 13 % reprezintă cofinanțarea națională (16.781,05 Euro) iar 2% cofinanțarea proprie ADR Centru (2581,7 Euro).

4. Proiectul BIO4ECO – “Sustainable regional bioenergy policies: a game changer” (Politici regionale durabile în domeniul bioenergiei: o nouă abordare)

Proiectul BIO4ECO este o inițiativă a Centrului de Științe Forestiere Catalonia din Spania, având ca obiectiv îmbunătățirea proceselor de elaborare și implementare a politicilor regionale și naționale, în contextul tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, utilizării energiei regenerabile, eficienței energetice a clădirilor și biomasei forestiere și agricole.

Proiectul a fost aprobat spre finanțare, în cadrul Programului Interreg Europe 2014-2020, OS 3.1. Low-carbon economy, în luna aprilie 2016. Proiectul va fi implementat pe perioada a 54 de luni, împreună cu alte 9 organizații din Spania, Franța, Finlanda, Letonia, Italia, Slovenia, Bulgaria și România.

Activitățile derulate de organizațiile partenere în proiect vizează îmbunătățirea instrumentelor de politici abordate la nivelul fiecărei regiuni. Instrumentul politic vizat la nivelul Regiunii Centru, este AP 3 / PI 3.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020. Acțiunile întreprinse în cadrul

proiectului vor duce la îmbunătățirea managementului acestei axe și la implementarea mai eficientă a proiectelor finanțate în cadrul acestei priorități de investiții.

Activitățile derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului BIO4ECO, în perioada 1 aprilie - 31 decembrie 2016, au constat în:

- ✚ Semnarea acordului de parteneriat, încheiat în vederea implementării proiectului;
- ✚ Desemnarea persoanelor membre în echipa de implementare a proiectului;
- ✚ Constituirea Grupului de actori locali, din care fac parte actori și experți din cadrul Primăriilor, Consiliilor județene, Universităților, Clusterelor și Agențiilor din sectorul energiei regenerabile din Regiunea Centru, care au capacitatea de a influența politicile în domeniul bioenergiei;
- ✚ Participare la conferința de lansare a proiectului organizată la Solsona în Spania, în perioada 5-7 iulie 2016. Conferința a avut ca principal punct de interes prezentarea celor mai bune practici din regiunile partenere, privind strategiile regionale de valorificare a biomasei. Delegația ADR Centru a fost însoțită la acest eveniment de un reprezentant al Agenției Locale a Energiei Alba și un reprezentant al Consiliului Județean Covasna;
- ✚ Participare la workshop-ul internațional "Importanța pădurilor în cadrul programelor și strategiilor din domeniul bioeconomiei", organizat în Bulgaria la Bansko în perioada 8 – 10 noiembrie 2016. Grupul de lucru BIO4ECO a fost reprezentat la acest eveniment de către un delegat al Consiliului Județean Sibiu;
- ✚ Organizarea primei întâlniri a grupului de lucru BIO4ECO, în data de 15 septembrie 2016, la Alba Iulia. În cadrul acestei întâlniri a fost prezentat proiectul BIO4ECO, obiectivele și activitățile acestuia, dar și rolul Grupului de lucru în implementarea acestor acțiuni;
- ✚ Elaborarea "*Analizei evoluției politicilor regionale, naționale și europene privind bioenergia și producerea de energie prin utilizarea biomasei*". Analiza va fi finalizată și prezentată public în prima parte a anului 2017.

Bugetul total al proiectului este în valoare de 1.495.290,00 Euro. Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, în vederea implementării proiectului este în valoare de 117.000,00 Euro din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR, 13% reprezintă cofinanțarea națională (15.210,00 Euro) și 2% cofinanțare proprie ADR Centru (2.340,00 Euro).

5. Proiectul CRE:HUB – „Policies for cultural CREative industries: the HUB for innovative regional development” (CRE:HUB – Politici pentru Industriile Culturale și Creative: Elementul central al dezvoltării regionale bazată pe inovare)

Proiectul CRE:HUB este o inițiativă a Regiunii Basilicata din Italia aprobată spre finanțare în cadrul primului apel al programului Interreg Europe 2014-2020 – Axa prioritară 2 - Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii. Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea modului de implementare a politicilor și programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât

IMM-urile din Europa să fie mai bine sprijinite și încurajate să se dezvolte și să se lanseze în activități de inovare. Activitățile proiectului se vor concentra cu precădere asupra instrumentelor de finanțare destinate susținerii întreprinderilor din sectorul Industriilor Culturale și Creative (ICC). Proiectul este implementat de un consorțiu format din 8 organizații partenere provenind din 7 state Europene, printre care se numără și Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, obiectivul ADR Centru constând în îmbunătățirea prevederilor Priorității de investiții 2.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020, astfel încât acestea să acorde o mai mare importanță sectorului ICC.

Având în vedere semnarea acordului de finanțare a proiectului CRE:HUB, în luna aprilie a acestui an, ADR Centru a dedicat primele 3 luni de implementare a proiectului următoarelor activități:

- ✚ Stabilirea echipei de implementare a proiectului și elaborarea planului de lucru pentru primul an de implementare;
- ✚ Constituirea unui Grup regional de lucru în domeniul ICC format din Autorități publice de nivel județean și local, Clustere cu activitate în domeniul ICC, Camere de Comerț și Industrie, Universități, dar și alte organizații cu atribuții în domeniul ICC;
- ✚ Activități specifice de informare cu privire la obiectivele și activitățile proiectului CRE:HUB
- ✚ Participare la conferința de lansare a proiectului organizată la Matera în Italia, în perioada 15-16 Septembrie 2016. Evenimentul a inclus o conferință de lansare, o întâlnire de management și o vizită de studiu. Delegația ADR Centru a fost însoțită la acest eveniment de un reprezentant al Clusterului ITPLUS și un reprezentant al Camerei de Comerț și Industrie Mureș.
- ✚ Organizarea primei întâlniri a grupului de lucru CRE:HUB, în data de 28 septembrie 2016, la Sibiu. În cadrul aceste întâlniri a fost prezentat proiectul CRE:HUB, obiectivele și activitățile acestuia, dar și rolul Grupului de lucru în implementarea acestor acțiuni;
- ✚ Contractarea serviciilor de expertiză externă necesare realizării Analizei stadiului de dezvoltare a Industriilor Culturale și Creative la nivelul regiunii Centru. Analiza va fi finalizată și prezentată public în prima parte a anului 2017.

Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, în vederea implementării proiectului CRE:HUB are valoarea de 149.080,00 Euro din care 85% reprezintă cofinanțare FEDR, 13% reprezintă cofinanțarea națională (19.380,40 Euro) iar 2% cofinanțarea proprie ADR Centru (2981,60 Euro).

6. Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STRategic plaNs for sustainable Urban Transport” (CHESTNUT - Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil)

Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STRategic plaNs for sustainable Urban Transport” în traducere CHESTNUT - „Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil”, este o inițiativă a Municipiului Venlenje din Slovenia, care își propune să contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport ecologic, mai bine conectat și interoperabil, mai sigur și funcțional în zonele urbane din regiunea Dunării, bazat pe integrarea mai multor mijloace și modalități de transport durabil precum transportul public, deplasarea cu bicicleta, mersul pe jos, utilizarea vehiculelor electrice.

Proiectul a fost aprobat de către Comitetul de Monitorizare al Programului Transnațional Dunărea în 8 decembrie 2016 și va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni, până în luna Septembrie a anului 2019. Consorțiul CHESTNUT este format din 14 organizații partenere din 8 state membre ale UE și un stat din afara UE: Bosnia Herțegovina. Partenerii din România care fac parte din acest consorțiu sunt Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, și Primăria municipiului Odorheiu Secuiesc.

În cadrul acestui proiect ADR Centru va contribui la realizarea unei Strategii Dunărene pentru Mobilitate Urbană Durabilă, va realiza un Plan de mobilitate durabilă pentru o zonă urbană funcțională ce urmează a fi definită și va realiza un studiu de fezabilitate pentru un model de transport multi-modal pe valea Mureșului.

Având în vedere aprobarea proiectului în 8 decembrie 2016, ADR Centru a dedicat ultima luna a anului anterior realizării pașilor pregătitori pentru implementarea aplicației, respectiv: desemnarea echipei de proiect, pregătirea documentelor necesare semnării acordului de finanțare și conturarea unui plan de implementare a proiectului.

Pentru implementarea activităților prevăzute în proiect ADR Centru are la dispoziție un buget total de 148.136,80 Euro, format din 85% contribuție FEDR (125.916,28 Euro), 13% cofinanțare națională (19.257,78 Euro) și 2% contribuție proprie ADR Centru (2.962,74 Euro).

7. Proiectul FORESDA – „Forest-based cross-sectoral value chains fostering innovation and competitiveness in the Danube region,, (Promovarea competitivității și inovării lanțurilor valorice trans-sectoriale forestiere în Regiunea Dunării)

În cursul anului 2016, ADR Centru a participat, în calitate de partener asociat, la depunerea proiectului FORESDA - "Forest-based cross-sectoral value chains fostering innovation and competitiveness in the Danube region" (Promovarea competitivității și inovării lanțurilor valorice trans-sectoriale forestiere în Regiunea Dunării). Proiectul FORESDA a fost inițiat de CyberForum e.V. din Germania, în calitate de partener lider, în cooperare cu alți 12 parteneri din Germania, Slovenia, Austria, Ungaria, Croația, România, Bulgaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina și cu 7

parteneri asociați din Austria, Croația, Slovenia, România, Ungaria, România și Bosnia și Herțegovina. Principalul obiectiv al proiectului FORESDA este de a sprijini transformarea industriilor forestiere tradiționale în zone de producție durabile, printr-o abordare inovativă trans-sectorială.

La fel ca și în cazul proiectului CHESTNUT, proiectul FORESDA a fost aprobat de către Comitetul de Monitorizare al Programului Transnațional Dunărea în 8 decembrie 2016 și va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni, până în luna Septembrie a anului 2019.

Regiunea Centru participă la implementarea acestui proiect prin intermediul clusterului PRO WOOD în calitate de partener al proiectului și ADR Centru în calitate de partener asociat. Din această perspectivă ADR Centru va avea doar un rol consultativ pentru clusterul PROWOOD susținând această entitate în implementarea activităților proiectului.

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni cu un buget total de 2.128.319,38 Euro din care bugetul alocat Clusterului PRO WOOD este de: 136.694,25 Euro . ADR Centru în calitate de partener asociat, nu va beneficia de o alocare financiară, costurile de participare la activitățile proiectului urmând a fi suportate de Clusterul PRO WOOD, în calitate de partener de proiect.

8. Centrul de Informare Europe Direct Regiunea Centru

Activitatea în cadrul Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru se desfășoară în cadrul unui proiect finanțat de Comisia Europeană prin intermediul apelului de propuneri de selectare a structurilor gazdă pentru centrele de informare ale Rețelei Europe Direct în perioada 2013-2017 și implementat în perioada ianuarie 2013 – decembrie 2017.

Pe parcursul anului 2016, echipa Centrului a desfășurat următoarele activități:

- ✚ S-au acordat informații/consultanță unui număr de 58 de persoane care s-au adresat Centrului direct, telefonic și prin e-mail.
- ✚ S-a relansat pagina de internet www.europedirect-adrcentru.ro cu o interfață mai atractivă ce asigură din prima pagină un acces mult mai facil al știrilor relevante privind activitățile Centrului și ale Comisiei Europene. Acesta a fost populat cu peste 100 știri relevante despre activitățile Centrului și ale instituțiilor europene, dar și despre cele 10 priorități ale Comisiei Europene prezidată de către președintele Juncker.
- ✚ A fost lansat un **Chestionar de cunoștințe despre UE** prin completarea căruia s-au recompensat 200 de respondenți, care au răspuns corect la cele 12 grupuri de întrebări, cu materiale promoționale. La acest chestionar peste 200 de persoane au primit promoționale.

- A fost derulat **concursul foto** derulat pe Facebook și pe site intitulat "Ce a făcut UE pentru tine?" Un număr de 15 concurenți s-au înscris și au trimis 22 de colaje din diferite județe cu diferite obiective reabilite care au ajutat la îmbunătățirea comunităților din care fac parte: Alba, Botoșani, Brașov, Dâmbovița, Dolj, Harghita, Oradea, Prahova, Sibiu, Târgoviște, Urziceni.
- Pagina de internet www.europedirect-adrcentru.ro și activitățile Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru sunt promovate prin intermediul platformei de socializare **Facebook** care a ajuns la un număr de 2.850 persoane care au apreciat pagina. Pe această pagină au fost derulate pe parcursul anului 2016, 10 campanii sponsorizate de promovare a informațiilor cu privire la UE și activitățile Europe Direct.

- A fost derulat evenimentul - **concurs dedicat jurnaliștilor** sub denumirea "Europa pe înțelesul tuturor". La acesta s-au înscris 14 jurnaliști, cu un total de 67 materiale care au fost difuzate/ publicate în presa locală, regională sau națională. Concurenții au primit premii personalizate de EDIC Regiunea Centru.

- În cursul săptămânii "**Școala altfel**" a fost organizat un atelier practic cu elevii de clasele 1 - 4, ce au completat fișe cu propuneri de proiecte pentru îmbunătățirea condițiilor de viață din oraș.
- A fost **sărbătorită Ziua Europei 9 mai** – prin organizarea unui eveniment public, ce a inclus distribuirea de baloane și materiale informative în municipiul Alba Iulia, prin realizarea unei expoziții în cadrul proiectului "Uniți prin diversitate - Europa văzută de copii", dedicat grădinițelor și școlilor primare din întreaga Uniune Europeană.
- În această inițiativă s-au implicat un număr de 13 centre de informare ale Comisiei Europene care au colaborat cu 12 școli din Regiunea Centru într-un schimb de idei și imagini prin care copiii să înțeleagă mai bine valorile diversității. În același context a avut loc și premiarea tinerilor participanți la proiectul "Societate românească - societate europeană", aflat la cea de-a VII-a ediție, care a implicat elevii din județul Alba, care au scris eseuri în procesul de conștientizare al apartenenței României la sistemul de valori al Uniunii Europene și în procesul de cunoaștere a drepturilor lor în calitate de cetățeni europeni.

- Centrul Europe Direct Regiunea Centru a participat și a distribuit informații la cele **6 seminarii** de lansare a fondurilor disponibile **pentru microîntreprinderile** din Regiunea Centru, ce au avut loc în lunile aprilie-mai, la care au participat peste 600 de persoane. De asemenea a susținut **întâlnirea de lucru**, prin participare și organizare a evenimentului de elaborare a Concept Note-ului din septembrie 2016, la care au participat circa 20 de reprezentanți din diverse domenii ale sectorului agroalimentar.

- ✚ În 8-9 iunie la Alba Iulia s-a desfășurat un **seminar de informare și un atelier de scriere proiecte** pentru obținere finanțare europeană pentru proiecte din domenii creative și culturale prin programul "Europa Creativă"

Subprogramul Cultura. Seminarul organizat alături de reprezentanții Biroului Europa Creativă din cadrul Ministerului Culturii, a atras peste 40 de participanți.

- ✚ În 14 iunie 2016 în cadrul Bursei de Spectacole (Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu), la sediul Primăriei Municipiului Sibiu a avut loc o **prezentare a oportunităților** de finanțare și aspecte practice în scrierea de proiecte pentru finanțare în Programul Europa pentru Cetățeni și Programul Europa Creativă – Subprogramul Cultura.

✚ Au fost elaborate de către copii de la Palatul copiilor din Alba Iulia și elevii de la Liceul de Artă din Alba, desenele pentru

publicația tip carte de colorat cu titlul "**Green are nevoie de o mână de ajutor**", bilingvă, ce conține schițe cu modalitățile ce se pot aplica pentru a reduce consumul de energie și apă și de protecție a mediului înconjurător

- ✚ S-au realizat peste 300 de obiecte promoționale, distribuite cu ocazia evenimentelor ce au fost și vor fi organizate.

- ✚ Reprezentanții Centrului Europe Direct Regiunea CENTRU au participat la **Târgul Național de Turism Rural de la Albac** (2-4 septembrie 2016) și la **Târgul ALEA "Energie din surse regenerabile"** (17-18 septembrie 2016), la care au fost prezente peste 1.600 de persoane și unde, la standurile amenajate, au fost distribuite materiale informative și promoționale, și s-au oferit informații.

- ✚ În data de 23 septembrie 2016, pe traseele Cetății Vauban a fost organizat **Crosul Europei**, un eveniment dedicat elevilor și tinerilor, organizat de Centrele Europe Direct Regiunea Centru și Europe Direct Alba Iulia. Numărul de participanți la cros și însoțitorii lor

a depășit cifra de 800 de persoane. Pe tot parcursul evenimentului echipa Europe Direct a beneficiat de sprijinul a 20 de colegi din cadrul ADR Centru.

✚ În data de 5 octombrie 2016, Europe Direct Regiunea Centru a organizat cu ocazia **Zilei Mondiale a Educației**, o serie de evenimente în trei județe din Regiunea Centru, respectiv județele Alba, Sibiu și Mureș. Peste 51 de profesori îndrumători, 280 de elevi și 550 de persoane au participat la evenimentele desfășurate la sediile Liceelor de Artă din municipiul Sibiu (începând cu ora 10.30) și din municipiul Târgu Mureș (începând cu ora 12.00) și în incinta Alba Mall din municipiul Alba Iulia (începând cu ora 11.00).

✚ În urma bunei colaborări cu Fundația Romanian Business Leaders (RBL), au fost organizate pe parcursul lunilor octombrie - decembrie 2016 un număr de **5 conferințe-eveniment** "VREAU SĂ FIU ANTREPRENOR" la Alba Iulia, Sibiu, Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș și Miercurea Ciuc (26.10, 27.10, 14.11, 28.11, 05.12.2016). Conferințele "Vreau să fiu antreprenor" au fost evenimente de tip liber, fără suport scris și prezentări power-point, la care au fost invitați să participe toți tinerii care doreau să afle mai multe despre antreprenoriat și să ia în considerare această alternativă pentru viitorul lor. Peste 700 elevi și studenți de la Universități și școli, au avut ocazia să interacționeze direct cu câte 2 antreprenori per eveniment și să afle care au fost provocările prin care au trecut oamenii de afaceri în dezvoltarea unui business.

B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare intra și interregională

Această activitate presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Pe parcursul anului 2016, ADR Centru a participat în calitate de partener, la elaborarea și transmiterea a 8 cereri de finanțare în cadrul a 5 programe finanțate de Comisia Europeană sau Autorității de Management de la nivel național (Interreg Europe și Programul Transnațional Dunărea, COSME și HORIZON 2020, Programul Operațional Capital Uman). Dintre acestea:

- ✚ 4 proiecte au obținut finanțare:
- BISNET TRANSYLVANIA 2017-2018 – depus în cadrul programului COSME;
 - INNOCAP TRANSYLVANIA 2017-2018 – depus în cadrul programului HORIZON2020;
 - CHESTNUT - depus în cadrul Programului Transnațional Dunărea
 - FORESDA - depus în cadrul Programului Transnațional Dunărea

4 proiecte sunt în fază de evaluare:

- **Proiectul ScaleUp Transylvania** – *"Sprijin pentru IMM-urile inovatoare din Transilvania pentru a-și extinde afacerea pe noi piețe"* este un proiect dezvoltat de Agenția de Dezvoltare Nord Vest în parteneriat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca și depus spre finanțare în cadrul Programului COSME. Proiectul vizează acordarea de servicii de consiliere personalizată acelor companii care cunosc o evoluție foarte rapidă și care au nevoie de sprijin în procesul de scale-up, respectiv în abordarea unor probleme precum: necesitatea recrutării de personal cu abilități tehnice superioare; necesitatea dezvoltării foarte rapide a capacității de management în condițiile "exploziei cererii" de servicii sau produse; lipsa experienței în gestionarea de contracte cu companii mari sau instituții; lipsa experienței în abordarea piețelor internaționale; capacitatea scăzută de atragere a capitalului de creștere; lipsa experienței în gestionarea proceselor de cercetare, dezvoltare și transfer tehnologic dar și a altor probleme specifice acestei perioade de evoluție a companiilor. Proiectul ScaleUp Transylvania urmează a fi implementat pe o perioadă de 18 luni și va beneficia de un buget total de 31.064,00 Euro. Bugetul ADR Centru în cadrul proiectului este de 8.240,00 Euro.
- **Proiectul Start Up Hub Centru**, depus la finele anului 2016 în cadrul POCU 2014 - 2020, Axa prioritară 3 Locuri de muncă pentru toți, Obiectivul specific 3.7: Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non agricol din zona urbană România Start Up Plus. Scopul proiectului este susținerea dezvoltării antreprenorialului în sectoarele non agricole din zona urbană în Regiunea Centru, ca o condiție esențială a dezvoltării economice și sociale a Regiunii. Prin proiect se propune să se asigure instruire antreprenorială pentru minim 300 de persoane din grupul țintă al programului și să se asigure acces la finanțare pentru un număr de minim 36 de planuri de afaceri. Ca urmare a finanțării celor minim 36 de planuri de afaceri, un număr de minim 72 de noi locuri de muncă vor fi create și menținute la 6 luni de la finalizarea sprijinului. Valoarea maximă a finanțărilor nerambursabile ce vor fi acordate va fi de 40.000 euro pentru fiecare plan de afaceri selectat. Valoarea totală a proiectului este de 8,905,153.14 lei, din care 6.372.072 lei sunt alocații ajutoarelor de minimis ce vor fi acordate întreprinderilor. Durata totală a proiectului este de 36 de luni.
- **2 proiecte ca partener în cadrul Programului Orizont 2020** – apel Teaming Centre of Excellence după cum urmează:
 - **Proiectul IRISS**, împreună cu Universitatea Tehnică din Cluj Napoca cu scopul înființării unui Centru de excelență în cercetarea Integrată privind realizarea de sisteme inteligente conduse computerizat în vederea implementării RIS3 regionale
 - **Proiectul DIGICO**, împreună cu Universitatea Transilvania din Brașov, cu scopul înființării unui Centru de excelență în digitalizarea societății și economiei Regiunii Centru, care să acționeze ca o structură de inovare și transfer tehnologic

C. Cooperarea cu parteneri din alte regiuni europene

1. *Activitatea de Parteneriat cu landul Brandenburg și alte regiuni europene*

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a debutat în anul 2002, odată cu aprobarea Convenției de Twinning încheiată în cadrul Proiectului de Twinning Regional sub denumirea Implementarea Planului Național de Dezvoltare și s-a dezvoltat continuu, prin intermediul altor proiecte și inițiative parteneriale.

Pentru anul 2016 componenta privind îmbunătățirea climatului socio-economic și creșterea competitivității Regiunii Centru pentru mediul de afaceri, prin cooperare cu Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei și Landul Brandenburg, a prevăzut sprijinul pe care la oferit ADR Centru în organizarea unei noi MISIUNI ECONOMICE GTAI pentru firme din Germania de Est. Vizita de lucru a fost organizată în parteneriat cu organizația Germany Trade and Invest, care reprezintă interfața principală a

Ministerului Federal al Economiei din Germania pentru dezvoltarea contactelor de afaceri dintre firmele germane și cele de peste hotare, pentru facilitarea întâlnirilor între reprezentanții oamenilor de afaceri germani și români. Din delegația germană care a vizitat Regiunea Centru au făcut parte reprezentanți ai industriei prelucrării lemnului și a tehnologiei forestiere, ai industriei energetice,

precum și reprezentanți ai unor școli europene, birouri de inginerie, case de asigurări de sănătate, societăți de promovare/dezvoltare economică și altele. Vizita de afaceri și-a propus facilitarea întâlnirilor între reprezentanți ai mediului de afaceri german și român, respectiv burse de cooperare în Târgu Mureș și Brașov. Primul dintre aceste evenimente a avut loc la Hotel Grand din Târgu Mureș, în

data de 13 aprilie 2016, iar cel de-al doilea a avut loc în 14 aprilie 2016 la Hotel Aro Palace Brașov. Peste 100 de întâlniri de afaceri au avut loc în cadrul celor două evenimente organizate.

În perioada 3-4 septembrie 2016, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a participat pentru a patra oară consecutiv la evenimentul "Zilele Brandenburg – Ediția a XV-a", desfășurat în localitatea Hoppegarten, lângă Berlin. Pe parcursul manifestării, standul Regiunii Centru a fost vizitat de mai multe oficialități, care s-au arătat interesate de a dezvolta colaborarea germană cu Transilvania și de a crește gradul de implicare economico-socială a companiilor din zona de est a Germaniei în județele regiunii noastre. Această participare a ADR Centru a continuat cu succes seria deschisă în 2008, de reprezentare a Regiunii Centru în cadrul manifestărilor și evenimentelor organizate cu ocazia Zilelor Landului Brandenburg.

La această ediție a manifestării au participat în total peste 120.000 vizitatori, ținând cont de apropierea localității gazdă de Capitala Germaniei, aflusul cel mai mare de oameni înregistrându-se în seara de 3 septembrie, când orașul german a fost asaltat de peste 40.000 de vizitatori. Standul Regiunii Centru, cel mai mare din ultimii ani, a fost amplasat chiar în zona centrală a orașului Hoppegarten, aproape de Centrul de Presă și de standurile Parlamentului Landului și al Ministerului de Justiție și Siguranță Publică. În cadrul prezentării din acest an, pe lângă materialele tradiționale și informațiile tipărite primite de la reprezentanții municipiilor și județelor din întreaga Regiune, precum și alături de materialele de informare editate de ADR Centru, vizitatorilor standului le-au fost prezentate și materiale video din toate județele regiunii. Astfel, germanii s-au putut documenta mai ușor despre oportunitățile, atracțiile deosebite și tradițiile din regiune, obținând multe informații despre posibilitățile de petrecere a timpului liber în regiunea noastră, dar și despre oportunitățile de investiții în România.

Un alt eveniment derulat în parteneriat a fost TEATRUL EXPERIMENTAL ROMÂNNO-GERMAN, pentru tineri și oameni mari, la Alba Iulia. Toleranța, încrederea în sine și în ceilalți, dar și eliminarea prejudecăților au fost prezentate într-un mod inedit în fața unui public de 400 de persoane, deoarece în perioada 23-30 octombrie 2016, Regiunea Centru și județul Alba au găzduit întâlnirea dintre 14 tineri germani și 10 colegi de-ai lor români, pentru a crea, prin cultură, o punte peste generații. Acest

proiect educațional a fost finanțat de Guvernul Landului Brandenburg, pentru a permite generației tinere să vorbească deschis despre toleranță, încredere și lupta împotriva prejudecăților, în ouă regiuni europene care derulează un parteneriat activ de aproape 15 ani. Cel mai important lucru a fost că prin acest proiect s-a reușit continuarea schimburilor culturale între tinerii din cele două țări, principalul mijloc de a se cunoaște și de a interacționa împreună fiind teatrul.

2. Dezvoltarea de proiecte în parteneriat cu alte organizații

În primul semestru al anului 2016, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de ONG reprezentativ la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru a pregătit o aplicație spre finanțare nerambursabilă în cadrul programului EUROPA PENTRU CETĂȚENI (Europe for Citizens), Sub-programul 2: Angajament democratic și participare civică, Acțiunea 2.3-Proiecte ale Societății Civile. Această cerere de finanțare a primit numele "SAY YOUR OPINION: EU IS YOU!" ("Spune-ți părerea: EU ești și tu!") și a primit numărul de înregistrare 577015-CITIZ-1-2016-1-RO-CITIZ-CIV. Pentru această solicitare de finanțare ADR Centru a selectat doi parteneri din mediul ONG, din Germania Asociația Einzelfallhilfe-Manufaktur e.V. Potsdam și din Bulgaria: NGO Links Sofia. Aplicația nu a fost selectată spre finanțare, dar a subliniat importanța colaborării Regiunii Centru cu alte regiuni europene, cu susținerea Reprezentanței Landului Brandenburg în Regiunea Centru.

În cursul anului 2016, ca urmare a derulării de acțiuni comune cu Primăria municipiului Alba Iulia și cu Consiliul Județean Sibiu, ADR Centru a demarat, prin Departamentul de Relații Publice și Comunicare, sta-bilirea de relații de colabo-rare cu cu municipiul Szé-kesfehérvár și Regiunea

Central TransDanubiana din Ungaria, pe de o parte, precum și cu Oficiului Mareșalului Regiunii Wielkopolska (Polonia) pe de altă parte. Aceste colaborări, împreună cu acțiunile de parteneriat ce vor fi derulate alături de Agenția de Dezvoltare Centru din Republica Moldova, vor completeze agenda de lucru externă a ADR Centru pe parcursul primului trimestru al anului 2017.

D. Promovarea Mediului de Afaceri si Atragerea de Investitori

În cursul anului 2016 Serviciul Promovarea Mediului de Afaceri și Atragere Investitori și-a concentrat activitatea pe realizarea unei diagnoze regionale a activităților de gen derulate de autoritățile și instituțiile publice, identificarea de modele de bune practici, formularea unui concept de lucru, identificarea și documentarea structurilor de sprijinire a afacerilor din Regiunea Centru, identificarea potențialilor parteneri, identificarea unor avantaje regionale și naționale, pregătirea unor instrumente de sprijin a antreprenoriatului regional.

În pregătirea conceptului de promovare s-a pornit de la premisa că dinamica dezvoltării unui teritoriu – țară, regiune, județ, localitate – este rezultatul conjugării a două mari categorii de resurse, respectiv resursele interne naționale, regionale, județene sau locale, la care se alătură resursele externe. De asemenea, resursele interne pot fi publice sau private și orice model de dezvoltare trebuia să ia în considerare acest mix într-un mod cât mai echilibrat posibil și să aibă inclus un mecanism de recalibrare care să fie activat oricând este necesar.

Dacă alocarea de resurse publice de dezvoltare se realizează pe bază de politici publice, după un algoritm care trebuie să favorizeze zonele mai puțin dezvoltate, având ca scop atingerea unui echilibru, accesul la resurse private de dezvoltare este, mai degrabă, rezultatul unei competiții, de multe ori acerbe, în care câștigă cel care reușește o mai bună plasare în calea fluxurilor de capital. Captarea fluxurilor de capital și orientarea lor spre întreținerea sau accelerarea dinamicii de dezvoltare este rezultatul unei duble acțiuni: pe de o parte presupune o configurare sau reconfigurare a mediului pentru a-i crește capacitatea de retenție și de atragere a capitalurilor și, pe de altă parte, presupune un efort de comunicare menit să individualizeze destinația de investiții și să accentueze avantajele acesteia.

Instrumentele majore de configurare / reconfigurare a geografiei economice sunt, în majoritate, deținute și operate de autoritățile centrale (dezvoltarea mării infrastructuri de transport, politica fiscală, politica educațională, politica socială, politica de mediu) însă actorii publici locali și regionali au la îndemână cel puțin câteva asemenea instrumente care, printr-o utilizare inteligentă și coordonată, pot face diferența. Putem include aici orientarea serviciilor publice locale spre antreprenori și investitori, facilitarea înființării sau înființarea de structuri de sprijinire a afacerilor (parcuri industriale, incubatoare de afaceri, spații de co-working), cooptarea antreprenorilor în structuri consultative de guvernare locală, perfecționarea infrastructurii de transport de interes local sau județean și elaborarea de scheme de ajutor de stat locale.

Comunicarea are un rol crucial. Orientată spre antreprenorii locali, poate încuraja și susține consolidarea investițiilor deja realizate. Orientată spre potențialii investitori, poate fundamenta decizia de localizare. În sfârșit, orientată spre publicul larg, poate ajuta la nașterea de noi antreprenori. Nu trebuie uitat faptul că procesul decizional este caracterizat de o raționalitate limitată, iar decizia se ia pe baza informațiilor care ajung la decident și nu pe baza tuturor informațiilor disponibile. De aceea, este esențial ca versiunea noastră asupra realității, prin care accentuăm avantajele regionale, să ajungă la cei care iau decizii de investiții.

Sinteza dintre operaționalizarea cadrului de dezvoltare și comunicarea lui către părțile interesate este angajamentul. Acest corolar al acțiunii asigură corespondența între necesitate și intenție, între intenție și realitate, accentuează și subliniază mesajul, preia și transformă răspunsul în acțiune. De asemenea, angajamentul este elementul de stabilitate care, odată recunoscut de deținătorii de resurse, are capacitatea de a suplinii absența unor avantaje comparative față de alte zone.

În elaborarea acestui concept, ADR Centru a început prin a examina modele locale, regionale, naționale și internaționale de promovare a mediului de afaceri și atragerii de investitori, atât modele gestionate marginal de entități care au fost create cu alt scop, precum și modele care reprezintă activitatea de bază pentru entități create special pentru acest scop. Examinarea s-a concentrat pe amprenta digitală a acestor organizații, conștienți fiind de faptul că imaginea furnizată ar putea fi incompletă la nivel de detalii însă suficientă pentru o privire de ansamblu, mai ales din perspectiva unui promotor de investiții, perspectivă asumată pentru acest exercițiu. Dacă la nivel local, regional și național examinarea realizată a scos în evidență poziționări incipiente și, mai ales, inegale, analiza modelelor globale, care corespund unor paradigme diferite – american (statul Utah), britanic insular (regiunea North East England) și german (landul Brandenburg) a evidențiat ca prim și cel mai evident punct comun importanta acordată locațiilor fizice pentru investiții – serviciile asociate sunt complexe și comprehensive. De asemenea, calitatea vieții este

un punct de interes pentru toate modelele studiate iar efortul de comunicare de marketing se concentrează pe aceste două domenii. Sunt evidențiate avantajele de ordin fiscal și financiar care sunt puse la dispoziția investitorilor – scutiri de taxe, subvenții – iar serviciile oferite sunt complexe și abordează cele mai importante aspecte ale activității unei companii, de la înființare până la identificarea de personal, instruire, identificare de furnizori, contact cu finanțatori. De remarcat este faptul că, cel puțin în cazul modelelor globale studiate, eforturile de promovare a mediului de afaceri și atragere de investitori sunt preluate de organizații-pivot special constituite pentru a integra eforturile locale într-o abordare cât mai coerentă și cu o valorificare cât mai eficientă a resurselor.

De aici a rezultat faptul că, **în realizarea misiunii sale de a contribui la dezvoltarea Regiunii Centru, ADR Centru se poate constitui și poziționa ca o placă turnantă care să realizeze legătura între potențialul de dezvoltare al Regiunii Centru și instrumentele de dezvoltare disponibile, amplificând și multiplicând accesul actorilor de dezvoltare locali la aceste resurse. De asemenea, ADR Centru se poate poziționa ca organizație-resursă pentru fluxurile de capital, cu scopul de a influența decizia de localizare în favoarea Regiunii Centru.**

Promovarea mediului de afaceri și Atragerea de investitori trebuie privite ca două activități distincte, astfel încât instrumentele care vor fi construite și utilizate să corespundă nevoilor specifice ale fiecăreia dintre ele. Specificul promovării mediului de afaceri este dat de concentrarea pe nevoile de dezvoltare ale operatorilor economici deja existenți în Regiune și consolidarea capitalului regional, concomitent cu dezvoltarea spiritului antreprenorial, în timp ce atragerea de investitori este orientată spre amplificarea intrărilor de capital prin stabilirea în Regiune de noi operatori economici. Distincția se face la nivelul serviciilor asociate, care trebuie concepute pornind de la necesitățile specifice celor două cursuri de acțiune, precum și la nivelul instrumentelor de comunicare, pentru a ne asigura că mesajele ating publicul relevant și au capacitatea maximă de a cataliza acțiunea în direcția dorită. Punctele de intersecție vor trebui valorificate ca sinergii cu scopul raționalizării resurselor alocate.

Pentru **promovarea mediului de afaceri local** au fost identificate următoarele linii directoare:

1. • Identificarea de clienți
2. • Identificarea de furnizori
3. • Transferul tehnologic
4. • Identificarea de surse de finanțare pentru dezvoltare
5. • Dezvoltarea antreprenoriatului

Pentru **atragera de investitori** au fost identificate următoarele linii directoare:

1.

- Promovarea Regiunii Centru ca destinație de investiții

2.

- Agregarea și dezvoltarea unor pachete de servicii destinate potențialilor investitori

Punerea în practică cu succes a direcțiilor de acțiune descrise mai sus nu este și nu poate fi apanajul unei singure entități. Este esențial ca eforturile ADR Centru să fie susținute și completate de acțiuni la nivel local și județean, acțiuni care, într-o primă etapă, să asigure deschidere spre cooperare urmând ca, în etapele ulterioare, să se dezvolte în sinergii care să acționeze în beneficiul comunităților locale.

Pentru punerea în practică a conceptului, până la finalul anului 2016, am realizat următoarele activități:

- ✚ identificarea și documentarea structurilor de sprijinire a afacerilor din Regiune – 21 de clustere care cuprind peste 200 de entități economice, 15 structuri de sprijinire a afacerilor de tipul incubatoare, centre de afaceri, hub-uri și spații de co-working, 17 parcuri industriale
- ✚ identificarea de avantaje naționale și regionale grupate în categoriile Economie și fiscalitate, Infrastructură, Resurse Umane și După afaceri, care să reprezinte coloana vertebrală a efortului de comunicare
- ✚ demararea realizării unei aplicații web-based pentru accesibilizarea via Internet a structurilor de sprijinire a afacerilor și a locațiilor care pot găzdui investiții (în colaborare cu Serviciul Planificare, aflată în stadiu experimental)
- ✚ Pregătirea și depunerea, în parteneriat, a unui proiect în cadrul POCU, OS 3.7 Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană România Start-Up, cu numele Start-Up Hub Centru, având ca țintă asigurarea accesului la educație antreprenorială pentru minim 300 de persoane din Regiune și asigurarea accesului la finanțare prin furnizarea de grant-uri pentru minim 36 de proiecte antreprenoriale

CAPITOLUL VI – DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPOORT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și contabilitate.

Pe parcursul anului 2016 Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru a derulat activități privind implementarea contractelor de finanțare încheiate cu MDRAP din Axa 6 – Asistență Tehnică a POR 2007-2013, DMI 6.1 și DMI 6.2: "Sprijin acordat în perioada 01.01.2013 – 31.12.2015 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea și monitorizarea la nivel regional a POR 2007 – 2013" finanțat prin DMI 6.1 și "Sprijin acordat în perioada 01.01.2013 – 31.12.2015 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în informarea și publicitatea la nivel regional privind POR 2007 – 2013" finanțat prin DMI 6.2. În acest sens au fost elaborate și transmise la AM POR 2 rapoarte finale de progres, care să reflecte activitățile derulate prin contracte și rezultatele obținute în ultimul trimestru al anului 2015, precum și 2 cereri de rambursare finale (1 aferentă DMI 6.1 și 1 aferentă DMI 6.2). De asemenea în anul 2016 Serviciul Asistență Tehnică a organizat și primit vizitele în teren ale AM POR aferente cererilor de rambursare finale.

Totodată, în anul 2016 Serviciul Asistență Tehnică a derulat activități privind implementarea contractelor de finanțare încheiate cu MFE din Axa 5 – Asistență Tehnică a POS CCE 2007-2013, DMI 5.1 și DMI 5.2: "Sprijin acordat în perioada 11.03.2013 – 31.12.2015 pentru OI POS CCE din cadrul ADR CENTRU în managementul, implementarea, monitorizarea și controlul la nivel regional a POS CCE 2007 - 2013" finanțat prin DMI 5.1 și "Sprijin acordat în perioada 11.03.2013 – 31.12.2015 pentru OI POS CCE din cadrul ADR CENTRU pentru comunicare și tehnologia informației, care vin în sprijinul implementării la nivel regional a POS CCE 2007 - 2013" finanțat prin DMI 5.2. În acest sens au fost elaborate și transmise la AM POS CCE 2 rapoarte finale de progres, care să reflecte activitățile derulate prin contracte și rezultatele obținute în ultimul trimestru al anului 2015, precum și 2 cereri de rambursare finale (1 aferentă DMI 5.1 și 1 aferentă DMI 5.2), asigurând totodată derularea în bune condiții a vizitei în teren a AM POS CCE aferentă cererilor de rambursare finale.

De asemenea, Serviciul Asistență Tehnică a derulat și activități privind implementarea contractului de finanțare „Sprijin pentru coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare al polului de creștere Brașov”, finanțat din axa prioritară 1 a Programului Operațional Asistență Tehnică, DMI 1.1 „Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale” care au constat în principal în elaborarea și transmiterea la AM POAT a raportului final de progres, care să reflecte activitățile derulate prin contract și rezultatele obținute în luna Decembrie 2015, a cererii finale de rambursare, a raportului de monitorizare a durabilității proiectului, precum și în organizarea vizitei de monitorizare a durabilității proiectului.

Pe parcursul anului 2016, activitățile derulate de Serviciul Asistență Tehnică privind implementarea POR 2014-2020 au fost următoarele:

- + analiza diferitelor forme de contract de finanțare, de cerere de finanțare, de Ghid al Solicitantului aferente axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 elaborate de AM POR și transmiterea de comentarii către MDRAP și/sau ADR-uri.
- + participarea în data de 16.03.2016 la întâlnirea de lucru AM POR - ADR-uri pentru definirea în MySMIS a apelului de proiecte pentru axa 12 - AT a POR 2014-2020, organizată de MDRAP la București.
- + testarea aplicației MySMIS pe apelul definit pentru axa 12 - AT a POR 2014-2020 și elaborarea unei propuneri draft de Instrucțiuni de completare a fiecărui pas în MySMIS, document care a fost transmis către MDRAP și/sau ADR-uri.
- + elaborarea cererii de finanțare a ADR Centru depusă în cadrul axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și introducerea acesteia în MySMIS.
- + elaborarea Manualului de Asistență Tehnică pentru perioada 2014-2020, Ed I, versiunea 1.
- + elaborarea cererii de rambursare și a Raportului de progres nr. 1 (VI 2015 - IX 2016), contract 101114, axa prioritară 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020.
- + completarea Registrului de evidență a Instrucțiunilor/notelor emise de AM POR pentru implementarea atribuțiilor OI POR.

Activitățile derulate în anul 2016 de către Serviciul Asistență Tehnică privind implementarea POAT 2014-2020 au fost următoarele:

- + analiza formei de cerere de finanțare POAT 2014-2020, varianta din GS IX 2015, varianta propusă format MySMIS VI 2016, în vederea elaborării cererii de finanțare din cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020.
- + analiza Ghidului Solicitantului POAT 2014-2020, varianta IX 2015 și modificările aduse în 25.04.2016, în vederea elaborării cererii de finanțare din cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020.
- + participare în data de 07.04.2016 la întâlnirea de lucru AM POAT - ADR-uri pentru discutarea introducerii cererii de finanțare acțiunea 2.1.1 a POAT în MySMIS.
- + elaborarea cererii de finanțare a ADR Centru depusă în cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020.
- + menținerea legăturii cu AM POAT pe parcursul perioadei de evaluare a cererii de finanțare depuse de ADR Centru în cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020 și elaborarea răspunsurilor la solicitările de clarificări ale acesteia.
- + pregătirea elaborării cererii de rambursare și a Raportului de progres nr. 1 pentru proiectul cod 2.1.032 depus în cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020.

Prin activitatea **Serviciului de Resurse Umane** s-au creat condițiile propice de derulare a celorlalte activități ale Agenției. Pe lângă activitatea de administrare a personalului, serviciul a realizat recrutarea și angajarea a 6 noi persoane în cadrul unor servicii suport OI POR și 1 persoană cu atribuții specifice domeniului gestionării asistenței financiare nerambursabile comunitare alocate prin POS CCE 2007-

2013. Tot în cursul anului 2016, 9 persoane si-au încetat raporturile de muncă cu ADR Centru: 4 persoane încetare de drept a CIM, 5 persoane încetarea cu acordul părților, persoanele care si-au încetat activitatea făceau parte din cadrul personalului suport pentru OI POR, respectiv POS CCE. La sfârșitul anului 2016 s-a făcut evaluarea personalului.

Astfel ADR Centru avea la sfârșitul anului 2016 un număr 119 de angajați, din care 114 activi și 5 contracte de muncă suspendate. Indicele fluctuației al personalului la sfârșitul anului 2016 a fost de 7,47% , comparativ cu anul 2015 când indicele de fluctuație a fost de 3,31%, iar în anul 2014 indicele reprezenta un procent de 4,14%. În cursul anului 2016, 14 de angajați ai Agenției au participat la programe de instruire din următoarele domenii: implementarea practica a sistemului de control intern managerial in entitățile publice in conformitate cu prevederile Ordinului SGG400/2015; aplicarea noii legislații a achizițiilor publice; funcționarea Enterprise Europe Network; implementarea mecanismului CLLD; gestionarea riscurilor POR; manualul de verificare si autorizare AM/OI.

Asistența juridică acordată de către personalul din cadrul **Serviciului Juridic** a constat în: redactarea acțiunilor, apărărilor, notelor și concluziilor precum și reprezentarea ADR Centru în

fața instanțelor judecătorești in cadrul litigiilor in care institutia a avut calitatea de parte reclamanta sau parte pârâtă, a organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice. In aceeași măsură, în calitate de serviciu suport a acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/departamentelor/serviciilor Agenției; a soluționat contestații, plângeri și alte cereri cu caracter juridic sau litigios; a întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele încheiate de Agenție, conform

legislației comerciale si civile și intereselor Agenției, a vizat din punct de vedere juridic contractelor de finanțare încheiate si actele adiționale la acestea; a întocmit procedurile privind derularea achizițiilor si a demarat / întocmit documentatiile de atribuire in cadrul procedurilor de atribuire initiate de ADR Centru in vederea incheierii contractelor de achizitie / acordurilor cadru pana la finalizarea acestora. A derulat, monitorizat si tinut evidenta tuturor achizițiilor directe conform legislatiei in vigoare si aceeasi masura a participat în cadrul Comisilor de evaluare a procedurilor de achizitie derulate, achizițiile interne de bunuri, servicii și lucrări în cadrul cărora Agenția este autoritate contractantă. A redactat, întocmit, avizat și contrasemnat actele juridice și dispozițiile directorului general ADR Centru.

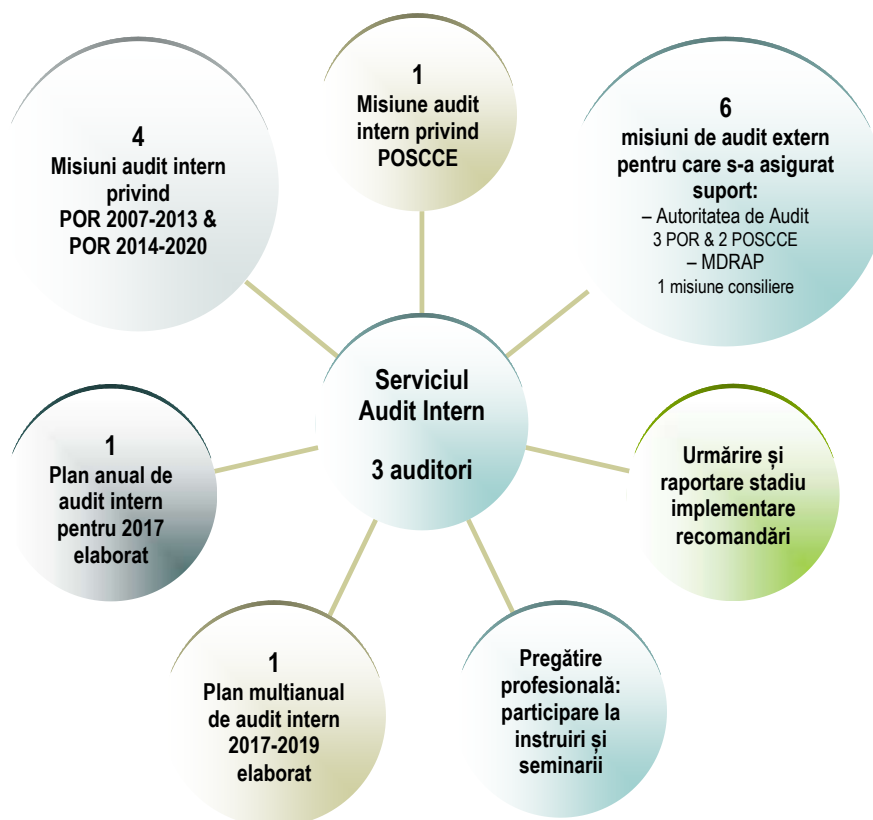
Scopul **auditului intern** este să contribuie la realizarea obiectivelor ADR Centru oferind o evaluare independentă a sistemelor de control intern ale ADR Centru.

Pe parcursul anului 2016 Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele **activități**:

- ✚ realizarea misiunilor de audit intern prevăzute în Planul de audit intern pentru 2016
 - 4 misiuni aferente POR și
 - 1 misiune aferentă POS CCE,

- + asigurarea suportului pe parcursul misiunilor de audit extern desfășurate la nivelul ADR Centru:
 - o 5 misiuni ale Autorității de Audit, din care 3 pentru activitatea aferentă POR și 2 pentru activitatea aferentă POS CCE și
 - o 1 de consiliere, desfășurată de Serviciul Audit Intern din cadrul MDRAP),
- + urmărirea și raportarea implementării recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern și extern,
- + planificarea misiunilor de audit intern pentru 2017 (plan anual de audit intern pentru 2017), precum și planificarea strategică (plan multianual de audit intern 2017-2019),
- + participarea la instruiți și seminarii (în conformitate cu prevederile legale referitoare la formarea profesională continuă a auditorilor),
- + formularea și transmiterea la SAI MDRAP a unor propuneri de modificare a Legii nr. 672 / 2002 privind auditul public intern,
- + arhivarea documentelor elaborate în perioada anterioară în vederea predării la arhiva ADR Centru.

În urma cărora s-au obținut următoarele **rezultate**:

Pe parcursul anului 2016, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- + a asigurat funcționarea infrastructurii SMIS/MySMIS/SMIS2014+, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori
- + a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând totodată funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date,

- + a fost asigurat suportul tehnic în procesul de arhivare electronică a documentelor aferente POR /POS CCE;
- + a fost consolidată infrastructura prin achiziționarea de servere și software; au fost achiziționate 2 servere cu sistem de operare, subscripții pt. software existent,
- + a fost consolidată infrastructura IT în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activității personalului instituției (HDD pt. Servere și echipamente de stocare date, baterii UPS, dezumidificatoare pt. încăpere servere, mutare infrastructură și recablare)
- + au fost achiziționate semnături electronice necesare personalului OI POR în procesul de evaluare, selecție și contractare (40 semnături)
- + a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio.adrcentru.ro, www.poscce.adrcentru.ro) cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile ADR Centru.
- + a fost asigurat suportul în organizarea diferitelor evenimente ale Agenției și asigurarea logisticii pe parcursul evenimentelor
- + a gestionat fluxul documentelor în cadrul instituției prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (peste 24.000 nr. înreg);
- + a asigurat scanarea documentelor înregistrate în sistemul electronic;
- + a asigurat scanarea documentelor aferente POR și arhivarea electronică a acestora;
- + au fost înregistrate în MySMIS un număr de 263 cereri de finanțare depuse de către solicitanți în sistemul electronic
- + au fost gestionate documentele în cadrul depozitului de arhivă, conform manualului de proceduri aplicabile și a legislației naționale în vigoare (POR/POS CCE/ serv. suport);

În cursul anului 2016 **Departamentul Economic** din cadrul ADR Centru a procedat la:

- + Organizarea și coordonarea activității Departamentului Economic, respectarea reglementărilor contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial, cu preponderență a activităților cu destinație specială desfășurate de către ADR Centru, a tuturor operațiunilor financiar contabile, care afectează patrimoniul Agenției, cu respectarea legislației în vigoare; gestionarea patrimoniului Agenției;
- + Respectarea principiilor contabile generale, respectiv principiul continuității activității, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității exercițiului financiar, principiul necompensării între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- + Verificarea, analiza și controlul operațiunilor financiar - contabile, înregistrate, conform legislației; supervizarea activității departamentului economic. Exercițarea controlului financiar preventiv conform legislației și procedurilor .
- + Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți, evidentierea corectă a veniturilor și cheltuielilor aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al agenției;
- + Efectuarea corectă și cronologică a înregistrărilor contabile;

- + Implementarea Contractelor de servicii încheiate cu MDRAP, Ministerul Fondurilor Europene – cu finanțare din Axele de asistență tehnică POR, POS CCE și POAT. Gestionarea actelor contabile, evidențierea tuturor operațiunilor financiar contabile pe conturi analitice dedicate ;
- + Întocmirea, circulația și arhivarea documentelor justificative, care stau la baza înregistrărilor contabile;
- + Gestionarea proiectelor regionale aflate în implementare, evidențierea distinctă a tuturor operațiunilor financiar contabile generate de implementarea lor;
- + Analizarea modului de utilizare a resurselor materiale și financiare ale Agenției, prin utilizarea informației economice;
- + Analizarea capacității de încasare a veniturilor prevăzute, pentru fiecare sursa de finanțare, conform Bugetului,
- + Analizarea încadrării cheltuielilor în prevederile bugetare;
- + Efectuarea corectă și la timp a calculului drepturilor bănești ale personalului, verificarea calculului și acordarea drepturilor salariale ale personalului Agenției, verificarea , declararea și plata obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului, conform legislației;
- + Organizarea operațiunilor de casă conform actelor normative în vigoare, verificarea și plată deconturilor de cheltuieli ale salariaților , care efectuează deplasări conform documentelor justificative .
- + Elaborarea documentelor lunare de sinteză, bilanța de verificare analitică, registrul jurnal, note contabile;
- + Asigurarea aprovizionării continue cu bunuri materiale, consumabile necesare desfășurării activității personalului;
- + Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținerii și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției.
- + Asigurarea întreținerii, amenajării și reparațiilor necesare la spațiile Agenției.
- + Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, , cu respectarea normelor legale în vigoare;
- + Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice ;
- + Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului pentru fiecare an financiar de către Comisia de cenzori;
- + Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual , efectuarea execuției bugetare .
- + Aplicarea și actualizarea procedurilor operaționale , care sunt în gestionarea Departamentului Economic.

Activitatea financiară a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru este prezentată în detaliu în Raportul privind execuția bugetară a ADR Centru pentru anul 2016.

CONCLUZII

Activitatea ADR Centru în cursul anului 2016 s-a axat pe activitățile de închidere ale Programului Operațional Regional 2007-2013 și POS CCE 2007-2013, pe demararea implementării Programului Operațional Regional 2014-2020, lansarea priorităților de investiții aferente acestui Program.

De asemenea în această perioadă s-au realizat studii regionale care să sprijine procesul de monitorizare al PDR 2014-2020 și s-a elaborat Documentul Cadru Regional pentru Specializare Inteligentă (Concept Note), document care va susține implementarea Axei 1 a POR 2014-2020 și care va sprijini procesul de implementare și actualizare al RIS3.

În același timp la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea proiectelor regionale de cooperare intra și interregionale și s-au semnat noi contracte de finanțare pe proiectele de cooperare europeană pentru implementarea de noi proiecte la nivel regional. De asemenea a fost demarată activitatea de promovare a mediului de afaceri regionali și atragere de investiții.

Astfel, putem concluziona acțiunile principale:

- ✚ Elaborarea a două studii regionale: unul privind forța de muncă de la nivel regional și al doilea privind efectul schimbărilor climatice asupra regiunii;
- ✚ Dezvoltarea structurilor parteneriale de la nivel regional – grupuri de lucru pe domenii de specializare inteligentă și Consorțiul Regional de Inovare – structuri care au contribuit la elaborarea primului draft al Concept Note-ului regional document care va fundamenta implementarea Axei prioritare 1 – Promovarea transferului tehnologic la nivel regional și la implementarea RIS3 la nivel regional.
- ✚ Identificarea la nivel european a posibilităților de cooperare în ce privește identificarea și dezvoltarea de proiecte care să sprijine implementarea RIS 3 la nivel regional.
- ✚ Derularea activităților de închidere ale POR 2007-2013 și POS CCE 2007-2013 care au constat în verificarea cererilor de rambursare finale depuse de beneficiari la finele anului 2015, realizarea vizitelor de monitorizare și urmărirea proiectelor cu probleme:
 - POR 2007-2013 - 432 proiecte finalizate cu o sumă rambursată de la Program de 342,91 milioane euro, având un grad de absorbție de 82,51% la nivelul regiunii Centru
 - POS CCE 2007-2013 - 664 proiecte finalizate cu o sumă rambursată de la Program de 554,68 milioane lei, având un grad de cheltuire a sumelor nerambursabile de 93,9% la nivelul regiunii Centru
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POR 2007-2013: verificare a 382 de rapoarte de progres cu 214 vizite de monitorizare și 218 rapoarte de durabilitate cu 218 vizite de monitorizare.
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POS CCE 2007-2013: verificare a 57 rapoarte de progres și 413 rapoarte de durabilitate cu 48 de vizite de monitorizare.
- ✚ Demararea implementării POR 2014-2020: elaborarea manualelor de proceduri, lansarea spre depunere de proiecte a 9 apeluri de proiecte în cadrul a 7 priorități de investiții, organizarea de evenimente de lansare la nivel regional (11 evenimente de lansare a priorităților deschise spre depunere), participarea la întâlniri de lucru și ședințe CMPOR, demararea procesului de evaluare și selecție a proiectelor depuse. La sfârșitul anului 2016 erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 370 proiecte cu o valoare totală

solicitată de 359,83 mil. euro, din care 315 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție cu o valoare totală a sumei solicitate de 119,31 mil. euro.

- ✚ Asigurarea de consultanță și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri, în cadrul POR 2014-2020, prin cele 1303 cereri de informații rezolvate;
- ✚ În cursul anului 2016 s-au realizat activități de implementare la 8 proiecte regionale din domeniul serviciilor de sprijin pentru IMM-uri și inovării, bioenergie, IT și industrii creative, instrumente de descoperire antreprenorială, dezvoltarea transportului durabil, inovarea în lanțurile valorice forestiere și politici informare politici ale UE. Aceste proiecte sunt implementate la nivel regional de către ADR Centru și au o valoare totală de 782.998 euro.
- ✚ De asemenea ADR CENTRU a participat în calitate de partener, la elaborarea și transmiterea a 4 cereri de finanțare în cadrul Programului ORIZONT 2020 și Programul Operațional Capital Uman, cereri care vizează domenii ca: specializarea inteligentă, inovarea și sprijinirea mediului antreprenorial, dezvoltarea de noi afaceri la nivel regional și care sunt în curs de evaluare în prezent în cadrul programelor respective.
- ✚ În același timp în perioada de raportare au fost demarate activitățile pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru prin dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea de investiții. În acest sens s-au realizat activități de identificare a zonelor de investiții, a creării bazelor de date, a avantajelor regionale în ce privește atragerea investițiilor și a surselor de finanțare neconvenționale pentru antreprenori.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea sa în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional (prin finalizarea Programului Operațional Regional 2007-2013 și Programul POS CCE 2007-2013 și demararea implementării POR 2014-2020), s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru a continuat activitatea de elaborare a documentelor strategice regionale, în special în ce privește actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă și elaborarea Concept Note-ului regional, documente care să susțină implementarea Axei prioritare 1 a POR 2014-2020 privind promovarea transferului tehnologic, precum și dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru.

**DIRECTOR GENERAL
SIMION CREȚU**

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

ALBA IULIA – 510093, Str Decebal, nr 12;
Tel: +40-258-818616; Fax: +40-258-818613;
E-mail: office@adrcentru.ro; Web: www.adrcentru.ro